

LANŽHOT

zpravodaj městského úřadu

1 2008
ročník IV.

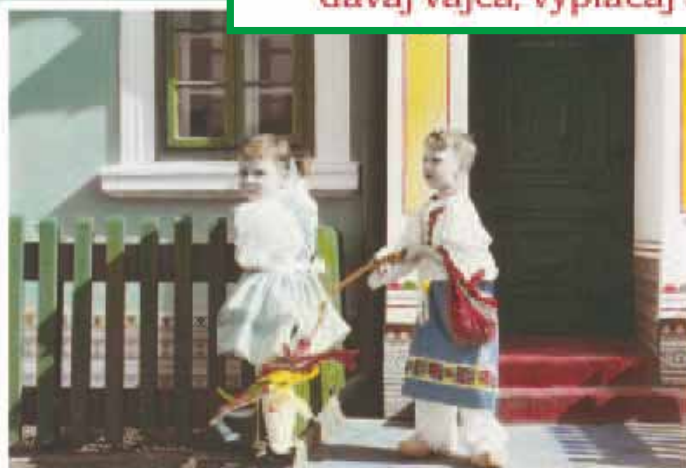
Cena: 10,- Kč

Radostné Velikonoce

Vstávaj ráno, Mariáno,
dávaj vajca, vyplácaj sa!

Ben. ben.
blechy ven
a vajíčka
do košíčka
seml

Radostné Velikonoce

1.

2.

Les

*Co krásy v lese uvidíš, jen trochu
porozhlédnout*

snaž se!

*Pozor! Nešlápni na květ fialky, sic nerozkvete
zase.*

*A všude kolem dokola, duby a jasany,
a jejich listy ve větru jakoby šeptaly:
Příroda, která čtyřikrát šat svůj si oblékne,
je tak blízko – blízko na dosah a proto ji mám
tolik rád – tu zeleň stromoví,
tu vůni – domova.*

M. Linhová (1985)

Jarní příroda ve fotografiích Jožky Turečka

Slovo starosty

Vážení spoluobčané,

ve svém prvním letošním příspěvku se nebudu zmiňovat o všech připravovaných akcích, které hodláme v průběhu roku zrealizovat. Rád bych se věnoval jinému tématu.

V prvé řadě bych se chtěl zmínit o třídění odpadů, které stále není na takové úrovni, jak by mělo být, a proto město stále doplácí více než půl milionu z rozpočtu na pokrytí nákladů. Aby město na odvoz a sběr odpadů nedoplácelo, musel by být poplatek za odpady ve výši asi 500,- Kč na osobu (nyní je 400,-). Proto třídíme víc, děláme to pro sebe. Jinak se zdražování nevyhneme. Někteří spoluobčané si pletou okolí Lanžhota se sběrným dvorem. Podívejte se kolem Kyjovky a budete nemile překvapeni, co všechno tam leží. Odpad, který patří do popelnice nebo do některého z barevných pytlů, odpad ze zahrádek, který patří na sběrný dvůr. Když obejdete Lanžhot kolem dokola, naskytne se vám za zahrádkami rodinných domků stejný obrázek. I když se na sběrném

dvoře nic neplatí (kromě sutě), jsou někteří tak líní, že tento odpad vyhodí třeba za vlastní zahrádky, jen aby si ušetřili pár kroků. Sami sobě ničíme životní prostředí a zneprůjemňujeme život.

Letos bychom měli zrekonstruovat sběrný dvůr. Realizací tohoto záměru bude vytvořen moderní dvůr pro hospodaření s odpady, kde se budou odevzdávat odpady bez nebezpečí ohrožení životního prostředí. Sběrný dvůr o rozměrech 67x78m bude větší než tento

stávající. Odpady budou ukládány do normalizovaných kontejnerů. Stání pro kontejnery budou betonová. Celý dvůr bude ohrazen betonovým oplocením z prefabrikovaných prvků umístěných v betonových sloupcích výšky 2,5 m. Nevyužité plochy budou osázeny vhodnými dřevinami. V objektu bude proveden také rozvod venkovního osvětlení. Celkové náklady na rekonstrukci jsou rozpočtovány ve výši 6,5 milionu Kč.

Lanžhot je velká obec a udržet ji čistou, nám dá hodně práce a taky stojí dost peněz. Kromě tří stálých pracovníků, kteří se starají o údržbu města, přibíráme každý rok z úřadu

práce od března do konce listopadu pět lidí, letos již šest, abychom zabezpečili nejen údržbu zeleně a čistotu ulic, ale i opravy, které je potřeba provést na budovách a ostatním majetku ve vlastnictví města. Vítráme každou pomoc spoluobčanů při úklidu ulic a údržbě prostor před rodinnými domky.

Pěkný a čistý Lanžhot by měl být v zájmu všech občanů.

František Hrnčíř

Velikonoční zamyšlení

Podaná ruka vyjadřuje přátelství, důvěru a spolehnutí se na daného člověka, pohazení je projev něžnosti, polibek je projev vzájemné lásky, úsměv je projevem sympatií, drobný dárek říká: „Mám tě rád“. Každý náznak, každé slovo, gesto nebo čin mnohé vyjadřují. I Velikonoce jsou takové, obsahují nejen přirozenost myšlení člověka v různých lidových zvycích a tradicích souvisejících s příchodem jara, ale obsahují i mystické tajemství o smyslu života člověka. Každý má možnost zakoušet na sobě všechny projevy nesmírné dobroty samotného Boha. Tak jako po zimě přichází jaro, po smutku nastává radost, po bolesti se mnohdy dostavuje uzdravení, po smrti nastupuje život.

Tato pravda a skutečnost prochází nezadržitelně jasným, pronikavým hlasem tímto světem a celým vesmírem. Po bezcitném umučení Pána Ježíše Krista nastupuje triumf jeho zmrtvýchvstání. Život se střetl se smrtí v podivuhodném zápase a definitivně zvítězil. Po tiché noci přichází nedělní zářivé jitro. Hrob je prázdný! V srdci zní Aleluja!

Když zemřel islámský prorok Mohamed, Chaliv Omar čekal týdny s taseným mečem u jeho mrtvol. Čekali, že Mohamed vstane

z mrtvých. Ale nevstal. Mrtvolný zápach je donutil mrtvolu pochovat.

Apoštolové u Ježíšova hrobu nečekali, rozprchli se ze strachu, co s nimi bude dál. O to větší byla jejich radost, když se dověděli a osobně se přesvědčili, že jejich Mistr vstal z hrobu, že žije. Oni touto novou a jedinečnou zkušeností museli projít.

Příchnané velikonoce

Nám v dnešní současné době je tato pravda již dobře známá a každý člověk, i my všichni lidé žijící v Lanžhotě máme právo na tuto velikonoční radost, máme možnost toužit, hledat a získat své štěstí.

Pojďme, přátelé, prožít největší událost v dějinách lidstva, kterou je tajemství Velikonoc, o Zeleném čtvrtku prožít mši sv. na památku Poslední večeře a ustanovení Eucharistie (mše svaté), o Velkém pátku společně sdílet Kristovo utrpení a smrt na kříži, kterou podstoupil z lásky

za naše hříchy a v sobotu prožít radost Svaté noci při obřadech Kristova vzkříšení, jež se plně projeví nedělní slavností Zmrtvýchvstání Páně.

Zároveň vám všem chci osobně popřát a vyprošovat požehnané a milostiplné Velikonoce.

Váš Otec František

Bohoslužby v Lanžhotě – Velikonoce 2008

Neděle 16.3.

Květná neděle – pašijová (začíná Svatý týden – svěcení ratolestí) 8.00, 10.00

Čtvrtek 20.3.

Zelený čtvrtek – Mše svatá na památku Poslední večeře 18.00

Adorace – bdění

v Getsemanské zahradě 21.00

Pátek 21.3.

Velký pátek – den přísného postu

Den ukřížování a smrti Ježíše Krista

Pobožnost křížové cesty 17.30

Velkopáteční obřady 18.00

Sobota 22.3.

Bílá sobota – Ježíš odpočívá v hrobě

Vigilie Zmrtvýchvstání Páně 20.00

Neděle 23.3.

Slavnost Zmrtvýchvstání Páně – Hod Boží velikonoční 8.00, 10.00

Te Deum a sv. požehnání 14.30

Pondělí 24.3.

Pondělí velikonoční – Oktáv velikonoční 9.00

Středa 26.3.

Středa v oktávu velikonočním 18.00

Čtvrtek 27.3.

Čtvrtek v oktávu velikonočním 18.00

Pátek 28.3.

Pátek v oktávu velikonočním 18.00

Sobota 29.3.

Sobota v oktávu velikonočním 7.30

Neděle 30.3.

Druhá neděle velikonoční

Neděle Božího milosrdenství 8.00, 10.00

Pondělí 31.3.

Slavnost Zvěstování Páně 18.00

Slavnostní mše sv. neděli 23. 3. bude odvysílána v přímém přenosu v kabelové televizi.

Půst – doba postní

V době, kdy vychází první číslo letošního zpravodaje, by mohl někdo říct, že téma doby postní je už pasé, za pár dnů jsou přece Velikonoce. Přesto si myslím, že neuškodí se nad tímto tématem zamyslet a trochu si upřesnit, co znamená půst a doba postní pro křesťana, ale také pro nevěřícího.

Postní doba

Čtyřicetidenní liturgické období, které začíná Popeleční středou a trvá až do Velikonoc. Nejprve ji charakterizovala konečná příprava katechumenů, kteří měli být během velikonoční vigilie pokřtěni. Později, kolem 4. stol., se stává obdobím kajícího a obnovy celé církve se zavedením postu a zdrženlivosti. Dnes se vyžaduje přísný půst na Popeleční středou a na Velký pátek. V liturgii je kající charakter zdůrazněn fialovou barvou bohoslužebného roucha a vypuštěním Gloria a Aleluja při mši. Koncilní reforma kromě kající povahy postní doby podtrhla důležitost křestního zaměření a vyzývá věřící, aby se bohatě živili Božím slovem

a vytrvale se modlili. (www.iencyklopedie.cz)

Popeleční středa

Pamatuj, že prach jsi a v prach se obrátíš

Popeleční středou vstupují věřící do čtyřicetidenního postního období, které je přípravou na oslavu Velikonoc. Zavedení „Popeleční středy“ se datuje někdy do 6.-7. století, kdy byl začátek postního období přeložen ze 6. neděle před Velikonocemi na předcházející středu, aby se z postní doby vyčlenily jednotlivé neděle, které nejsou chápány jako postní den. Již od konce 11. století se na Popeleční středou uděluje popelem znamení kříže na čelo (= popelec) s formulí: „Pamatuj, že prach jsi a v prach se obrátíš“, nebo „Obráťte se a věřte evangeliu“. Symbolicky se tak naznačuje stav člověka, který vyznává před Bohem svůj mnohdy špatný život, své nepravosti, svůj hřích a vyjadřuje vůli vnitřně se obrátit s nadějí, že mu Bůh odpustí. Popel, symbol smrti a nicotnosti, se získává ze spálených palmových a olivových ratolestí (ev. „kočiček“

- v našich krajích) posvěcených v předešlém roce na Květnou neděli. Popeleční středa je v katolické církvi dnem přísného postu (půst od masa a půst „újmý“ - jen jednou za den úplné nasycení).

Co je náplní a účelem postní doby? Co a proč v postní době dělat?! Postní období je i příhodným časem k obnovení chápání křesťanského života jako velkého putování do domu Otcova. Postem zdaleka není myšleno jen odepření si jídla. Půst je zřeknutí se čehokoliv, co je v našem životě postradatelné, zbytečné nebo překážející, co nás spoutává.

Půst má svůj plný smysl tehdy, jestliže je zřeknutím se něčeho ve prospěch potřebných lidí, nebo když je mým (zcela nepatrným) připojením se ke Kristově utrpení. Něčeho se vzdávám proto, abych tím nějak projevil svou lásku k Bohu.

Kromě toho může mít půst význam sebevýchovný (cvičím se v odříkání), zdravotní (chci snížit nadváhu), ale také sebeobdivný - chci sobě či druhým ukázat, co jsem dokázal. Žádný z těchto motivů ovšem nemůže hrát v rozhodnutí pro půst z pozice víry žádnou význačnější roli a ten poslední je vyloženě špatný, je-li dominantní. Chce-li si něco člověk v postní době uložit, měl by zvážit, proč to dělá a zda je to schopen dodržet. A bylo by velmi dobré, kdyby se naznačeným nepravým motivům vyhnul nebo je alespoň měl někde v pozadí svého rozhodování.

(www.vira.cz, www.pastorace.cz)

A co o půstu a postní době říkají někteří odborníci z pozice zdraví člověka?

Pokud si člověk má něco vzít z období půstu, pak by se měl zamyslet nad svým jídelníčkem, trochu jej odlehčit, odbourat uzeniny a přidat více zeleniny, ovoce, zakysaných mléčných výrobků a celozrnných výrobků. Podle tradice se mají lidé očistit po zimě, kdy měl člověk málo pohybu a jedl tučná jídla. Organismus by se měl vyčistit a připravit na jaro.

Jak by mohl vypadat zdravý půst v moderní podobě?

Nízkotučná jídla a dobře stravitelné přílo-

hy. Například brambory, rýže nebo těstoviny doplněné zeleninou, ovocem, obilovinami, případně luštěninami. Jako postní jídlo se hodí například ryby. Má to být jednoduchá, lehce stravitelná kuchyně. Jde o to vyloučit ze stravy nadměrné množství tučného masa, uzenin

a tučných mléčných výrobků.

(www.idnes.cz)

Postem se může myslet vyloučení jen některých složek potravy z jídelníčku: určitého masa, veškerého masa, veškerých živočišných produktů, pouze nějak upravovaných potravin apod.

Půst v léčbě a v náboženství

Když dva dělají totéž, není to totéž. Více než u jiných činností si můžeme uvědomit zásadní význam vnitřního smyslu a cíle právě u půstu. Při snaze o zhubnutí většinou nesledujeme žádný jiný cíl. Rozhodli jsme se k drastickému opatření a jsme ve vlastních očích i pro naše okolí silnou osobností, která ví, co chce. Úplně jinak se pohlíží na hubeného člověka, který odmítá jídlo. Není nemocný? Asi se o něco vsadil, že nebude jíst. Nezbláznil se? Nedroguje? To má z těch knížek a ze špatné společnosti.

Náboženské důvody postních omezení jsou velmi detailně promyšlené a zde je možno pouze odkázat na odbornou literaturu dle jednotlivých náboženských směrů. Půst se provozuje v křesťanské, židovské, islámské, buddhistické, hinduistické kultuře i ve všelikých filozoficky orientovaných hnutích. Jde o vnější projev určitého vnitřního stavu, touhy po očistění, pokání, sebeobětování, kterou netřeba nějak odsuzovat.

Krátkodobé a pravidelné omezení jídla jako

celku nebo jenom masa nemůže ohrozit zdraví populace a naopak může vést ke zlepšení tělesné i duševní kondice.

(MUDr. Martin Zavadil

– www.mujevcb.cz/zdravi/)

Představila jsem vám několik názorů na

půst, které jsem našla na internetu. Budu ráda, když se z článku poučí jak věřící, tak také nevěřící, a to obojí jak z křesťanského pojetí, tak také názoru na zdravotní aspekt půstu. Pokud se vám nepodařilo dobře a účinně prožít postní dobu letos, možná si vzpomenete příští rok...

Jaroslava Bartošová

Vzpomínáme na akce z přelomu roku

Žehnání koním a vínu

25. prosince, na Boží narození, se už po několikalet stalo pěknou tradicí představení živého betléma na Náměstí. V loňském roce se, bohužel, představení nekonalo. Neselhala technika,

jak bývá zvykem uvádět, ale spíš lidský faktor. Zato se s velkým úspěchem setkala novinka, kterou naplánoval duchovní otec, a tou bylo žehnání koním na svátek sv. Štěpána. Svátý Štěpán je patronem koní a také lidí, kteří se o koně starají. Pacholci právě na Štěpána mohli měnit svého pána (podobně jako vinohradníci a vinaři o svátku sv. Martina). Otec František říká: „Když se podíváme na ladnost, vytrvalost a krásu koně, musíme žasnout nad moudrostí Stvořitele. V Lanžhotě je dost těch, kteří mají ke koním vřelý vztah a zaslouží si naši pozornost.“ Na Náměstí před kostelem se představilo 20 koní a každý dostal od pana faráře, kromě požehnání, pamětní ozdoby na postroj. Mužácký sbor zazpíval a přispěl tak k dokonalému dotvoření akce. Odpoledne otec František opět žehnal, tentokrát vínu. Tato akce není v Lanžhotě neobvyklá. Místní zahrádkáři ji připravují každoročně.

Tříkrálová sbírka

Tříkrálová sbírka v letošním roce proběhla v Lanžhotě 5. ledna, za velmi chladného počasí, silného, mrazivého větru. Ale ani studené počasí neodradilo malé i velké koledníky, kterých bylo celkem 100, z toho 39 dospělých a 61 dětí. Koledníci letos vybrali nejvyšší částku v okrese Břeclav – 83 450,- Kč. O Tříkrálové sbírce se dočtete rovněž v článku o charitě. Je krásné, že všichni občané Lanžhota mají sociální citění a snaží se tímto způsobem pomoci potřebným.

Zpívání u jesliček

S vánoční dobou se každým rokem loučíme zpíváním u jesliček. Tentokrát to bylo 6. ledna. Koledovaly nejen děti, ale také sbor mladých v doprovodu kytary, pěkně zazpívala paní Švirgová a také starší kůrové zpěvačky svým zpěvem přispěly k pěkné atmosféře. Před odchodem každý dostal něco dobrého na zub.

JaBa

Výstava Betlémů

Naše farnost uspořádala ve dnech 2. – 9. 12. 2007 výstavu betlémů v místním muzeu. Při zahájení všechny přítomné přivítal otec František. Na pozvání duchovního otce přijel Eduard Seve-

ra, člen Čs. sdružení přátel betlémů, který přednesl velmi zajímavou přednášku o betlémech z historie i současnosti. Naše kostelní schola svým pěkným vystoupením navodila působivou předvánoční atmosféru.

Návštěvníci si mohli prohlédnout 65 betlémů z různých materiálů. Ať to byl betlém ze dřeva, papíru, kovu, keramický, porcelánový, z kukuřičného šustí, z perníku nebo ubrouskové techniky, každý měl své kouzlo. Pozornost upoutaly svou originalitou betlémy v mušli, v krabínce od

zápalek, v kokosovém ořechu, ve věnečku, na kolotoči. Naši výstavu svou velkou sbírkou obohatil také Jiří Brauner z Brna. Několik betlémů poslal také místní rodák Miroslav Straka. I když farnímu betlému byl vymezen menší prostor než v kostele, budil pozornost zvláště přespolních návštěvníků postavičkami v lanžhotských krojích. Vytvořil je Metoděj Florián ze Staré Říše v roce 1952. V některých postavičkách jsou ztvárněny podoby skutečných osob i samotného autora.

Výstavu navštívilo téměř 600 lidí. Velmi potěšující byl zájem učitelek a učitelů mateřské a základní školy i školy speciální, kteří své žáky přivedli. Menší děti nejvíce obdivovaly

perníkový betlém od Marie Švirgové, který voněl po celé místnosti. Duchovní otec může být spokojený, že jeho nápad s uspořádáním výstavy se setkal s velkým ohlasem, což dokazují zápisy v knize hostů. Pokud se výstava uskuteční opět za dva roky, věřím, že betlémy zapůjčí i ti farníci, kteří je tentokrát nechali doma. Poděkování patří všem, kteří se jakýmkoliv způsobem podíleli na této pěkné akci.

Marie Petřlová

Adopce na dálku v roce 2007

V loňském roce se naše farnost přihlásila do projektu Adopce na dálku.

Adoptovali jsme dvě děti: Barbru a Vincenta, které podporujeme ve studiu, tzn. platíme za ně školné. Obě děti pocházejí z Ugandy, Vincent je sirotek, Barbra má matku, ale těžce nemocnou,

takže se o ni nemůže starat. Během roku jsme si s každým dítětem vyměnili tři dopisy. Od nich jsme se dozvěděli, jak žijí a jak se učí. Barbra je šikovnější a je 12. z 61 dětí. Vincent je 47. z 63 dětí. My jsme je informovali o životě v naší farnosti a o událostech, které právě v období

psaní dopisu probíhaly. Poslední dopis před závěrem roku napsaly děti z naší farnosti, které navštěvují hodiny náboženství u Mgr. Topolanové. Popřáli jsme Vincentovi a Barbře požeňnané vánoční svátky a přidali jsme i pohlednice a fotky našeho kostela. Myslím, že to byl dobrý nápad a že jsme jim udělali radost.

V závěru roku nám přišel dopis také z Arcidiecézní charity Praha, ve kterém nás informují o projektu Adopce na dálku. V roce 2007 dostalo nově šanci se vzdělávat 362 ugandských žáků. Celkový počet dětí, jimž se v Ugandě dostává podpory sponzorů, byl k 31.10.2007 4197. Vzdělávání dětí v Ugandě má význam zcela zásadní. Děti se ve škole nejen učí číst, psát a počítat, ale osvojují si zde i hygienické a zdravotní návyky a hledají si své místo v rámci společnosti. Děti, které dokončí alespoň základní vzdělání už mají šanci najít si práci, ale většina z nich se chce alespoň vyučit. V roce 2007 získalo výuční list 93 studentů, 61 nejnadanějších studuje díky podpoře sponzorů na vysokých školách.

Všechny děti, zapojené do projektu adopce, doslaly k letošním Vánocům jako dárek

matraci a mohou využívat služeb česko-slovensko-ugandské nemocnice sv. Karla Lwanga zdarma.

A ještě informace o financích:

v roce 2007 se vybralo celkem	18 000,- Kč
za každé dítě se zaplatilo	7 000,- Kč
celkem	14 000,- Kč
celkem zůstatek	4 000,- Kč
v pokladničce v kostele	3 000,- Kč

Peníze na úhradu školného pro Barbru, které se musí uhradit v únoru, už máme.

Školné pro Vincenta se bude hradit v dubnu. Pokud chcete pomoci, prosíme, přispějte do konce měsíce března. Po úhradě školného pro Vincenta se rozhodneme na základě zůstatku finanční hotovosti, zda přispějeme do fondu dárců pro děti. Určitou část necháme jako rezervu do dalšího roku pro případ, že by se nevybrala potřebná suma na školné.

Díky Vám všem, kteří pomáháte jakýmkoliv finančním příspěvkem zlepšovat životní šance našich adoptivních dětí.

Za společenství střední generace, které přišlo s návrhem na podporu Adopce na dálku,

Božena Benešová

TVOR

*Jdeš cestou, kterou k obzoru až prostřena je prázdnota.
Jdeš, stále věříš, že ti zpoza něho vyjde někdo vstříc.
Jen kříže, Boží muka střetáváš, kde se modlí samota
a jejich mlčení ti povzbudivá slova neví říct.*

*Už kulháš, ale bolest otlaků ti jít dál nebrání
a soucit deště kamení před tebou smeká v příkopu,
ať měkce dojdeš tam, kde celník nebude stát se zbraní
a růži bodlákem ti k srdci nepřipne jak na klopou.*

*Pak spatříš záda posledního z předlouhého průvodu
těch, kteří vyšli a dál cestou někomu vstříc putují!
Tak přistoupíš, svůj odevzdaně přidáš k jejich osudu,
i k písni němých úst, k té, kterou jejich duše notují.*

***Už nejsi jedinec, jsi údem podivného tvora,
jenž doufá, vstříc že někomu už zítra dovrávorá...***

Také se cestou štracháš s pocitem, že cizí krok nezní před a ani za tebou? **Doufal jsem, že tomu tak nikdy nebude, bál jsem se toho, ale teď už si zvykám.** Sem tam nám ptáček nad hlavou zapěje, vánek nám tvář pohladí skoro stejně něžně, jako kdysi dávno naše matka, nebo ženy, čas jejichž dlaní už pominul. **Raději nevzpomínat, spíše trnem skrání si zakrvavit, jako chystání se na bolest ještě větší.** A co k obzoru, stále ustupujícímu, kladěš občas ucho i ty, s nadějí, že uslyšíš krá-

čení někoho vstříc tobě? **Večer nikdy, to je ve mně pustina beznaděje, to některá rána mne orosí doufáním.** A když dostihneš záda posledního z průvodu před tebou, zařadíš se, nebo se obrátíš a ... **Hřeším upokojováním se, že na takovou volbu je ještě času dost.** Jak chceš, jenom aby ti na to dovrávorání pak zbylo dosti sil.

Jož. Uher

Varhaníci

Tématická pestrost činí čtivějším a zajímavějším každý časopis, náš zpravodaj nevyjímaje. Proto jsem, mimo jiné, uvítal v minulém čísle článek Břeti Osičky o lanžhotských varhanících. Naši pozornost i uznání si zaslouží.

Rád bych se k tomuto tématu ještě vrátil citací prof. Vermouzka z knihy LANŽHOT. Píše, že před počátkem školního roku 1876-1877 se ujal řízení kůru a hry na varhany v lanžhotském kostele nový pan učitel Eduard **Folprecht**, a to po nadučiteli Bohuslavu **Rozhonovi**, který se pro špatné zdraví varhaničení vzdal.

V loňském (2007) hodovém zpravodaji jsem o B. Rozhonovi psal a byla přitom uveřejněna i fotografie jeho opraveného pomníku. V textu jsem citoval několik zmínek o B. Rozhonovi z knihy LANŽHOT, ale tu nejdůležitější jsem přehlédl.

Rád bych to napravil, neboť jde o zmínku zásadní, která potvrzuje, jakou významnou osobností v jeho době nadučitel Bohuslav Rozhon byl. Cituji:

Dne 9. listopadu 1885 nadučitel Bohuslav Rozhon zemřel. Byl pohřben za velké účasti občanstva i učitelstva ze širokého okolí. Na pohřbu mu zazpívala Pěvecká jednota z Břeclavi.

Bohuslav Rozhon se významně zapsal do dějin lanžhotské školy. Za něho se rozrostla z dvojtřídky na pětitřídní, byla vystavěna nová školní budova (dnešní bývalá obecná škola, pozn. J.U.) a pořízeno na svou dobu velmi dobré vybavení. Rozhon byl přísným a přesným

učitelem a získal si uznání školních úřadů i vážnost v Lanžhotě i okolí. Vychoval generaci uvědomělých a zdatných občanů. Patřil k těm vesnickým kantorům, na něž vzpomínají nejen všichni žáci, nýbrž i četní občané. Konec citace.

Ale tímto jsem snad poněkud od tématu odbočil, doufám, že ne na škodu. A tak se tedy na závěr vrátím k **varhaníkům**, ba spíše k **varhanám samotným**. A opět tak učiním citací nedocenitelných informací prof. Vermouzka z knihy LANŽHOT. Píše:

Lanžhot se pomalu vzpamatoval z následků požáru, který jej postihl v roce 1850. Lidé si museli budovat nové příbytky i hospodářská stavení, kostel s farou dal postavit kníže z Lichtenštejna: zůstal totiž i po roce 1848 patronátním pánem. Patronátní právo neneslo vrchnosti žádný užitek, jak tomu bylo ve středověku, byla to jen čest, jež zavazovala Lichtenštejna sáhnout čas od času do kapsy, v roce 1850 pak dosti hluboko. Obnovený kostel byl postupně vybavován a roku 1854 byly do něho pořízeny varhany. Stály 600 rýnských a varhanáři je stavěli čtrnáct dnů. Obec jim poskytla ubytování a stravu, což stálo 40 zlatých. Konec citace.

Kostel bez varhan a varhaníků si nedovedeme ani jen představit. Ale bývaly dlouhé časy, kdy v kostele zněly jen zpěvy hlasů věřících...

Jož. Uher

Komise působící při městském úřadě

V našem novém seriálu bychom vás chtěli informovat o komisích, které pracují při Městském úřadě Lanžhot. Naše město má sedm komisí. Jsou to: komise kulturní, komise sociální a péče o rodinu a dítě, komise životního prostředí, komise pro projednání přestupků, finanční výbor, kontrolní výbor, komise výstavby.

Jako první představíme **komisi kulturní**. Co si představíme, když se řekne kulturní komise? Kulturní komise by měla být za vším kulturním děním v obci. Je tomu tak i u nás? Na to jsem se zeptala **předsedkyně Věry Hostinové**:

„Kulturní komise při MěÚ Lanžhot pracuje v tomto složení: Věra Hostinová – předsedkyně, Hana Tučková – zapisovatelka a členové: Vlasta Ciprysová, Ludmila Mrázová, Marie Prajková, Ing. Zdenka Hrubá, Ludvík Steiner, Břetislav Osička, Pavel Uher.

Scházíme se každý měsíc, dle potřeby i vícekrát.

Prvním problémem, který jsme řešili začátkem minulého roku, bylo nezvolení stárků na svátek sv. Štěpána. Rozmýšleli jsme o tom, jak zachovat tradice i bez této skutečnosti. Všechny zábavy, které jsou běžně pořádány, se nakonec podařilo zabezpečit, krojový ples finančně zajistilo město a organizačně se podíleli ve spolupráci s kulturní komisí také bývalí stárči. Rovněž fašanková zábava byla zorganizována tímto způsobem. Od Velikonoc jsme už měli aspoň jednoho stárka – Vratislava Tučka, který se funkce zhostil velmi dobře a přišel s novými nápady. Můžeme připomenout netradiční hodové pondělí, kdy průvod celé chasy, krojovaných dětí i dospělých šel pro starostu a na faru. Bylo by pěkné, kdyby se i z této akce stala tradice.

slava Tučka, který se funkce zhostil velmi dobře a přišel s novými nápady. Můžeme připomenout netradiční hodové pondělí, kdy průvod celé chasy, krojovaných dětí i dospělých šel pro starostu a na faru. Bylo by pěkné, kdyby se i z této akce stala tradice.

Dalším úkolem kulturní komise v loňském roce bylo zajistit ušití krojů pro nově vzniklý národopisný soubor Lanžhotčánek. Musím zde znovu poděkovat všem ženám, které se na šití podílely a tím zajistily pěknou reprezentaci Lanžhota na dětských plesech a přehlídkách v širokém okolí.

Mezi pravidelné akce patří přehlídka dechových hudeb **Lanžhot Metoděje Prajky** a přehlídka lidových vypravěčů **O lanžhotský přegulňák**. Z hodových akcí jsou to výstavy v městském muzeu, předhodové zpívání a případné další koncerty. Loňský křest nového CD „Bubnujů nám, chlapi čujte“ si organizují muzáci sami, i když pod záštitou města.

V prosinci se uskutečnil v místním kostele **Koncert k počtě svatého Mikuláše** a těsně před vánočními svátky to byl koncert **Vánoce, Vánoce, vítáme vás**, ve kterém vystoupily národopisné soubory Lanžhotčánek a jako host Žižkovjének a mužský a ženský sbor z Lanžhota.“

Kulturní komise by také ráda zorganizovala ochotnické divadelní představení některých souborů regionu, ale po zkušenostech, kdy na takové představení nepřišlo snad ani 50 diváků,

se nedivím, že váhá. Pokud tu odvalu najde a soubor k nám pozve, už teď vás tímto všechny i já zvu, abychom jenom nekritizovali, že se u nás nic neděje, ale když se něco děje, tak také na akci přišli.

Ještě musím pochválit některé členy kulturní ko-

mise, že pravidelně přispívají do našeho zpravodaje. Jsou to Vlasta Ciprysová, Břetislav Osička a Pavel Uher. Pokud i další členy napadne něco zajímavého, co by se mohlo ve zpravodaji prezentovat, mohou také přispět svou „troškou do mlýna“.

J. Bartošová

Stavební komise

Stavební komise při Městském úřadě v Lanžhotě v minulých letech vyřizovala žádosti občanů na povolení drobných stavebních úprav (výměny oken, fasády, přestavby interiérů při zachování nosných zdí v původním stavu), půdní vestavby, oplocení pozemků, výstavbu drobných staveb (kúlen, chat) do 25 m² a také řešila některé stížnosti na porušení stavebního zákona.

Od 1. 1. 2007 vstoupil v platnost zákon č. 183/2006 (stavební zákon), který nahradil zákon č. 83/1998 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon č. 50/1976 Sb. Tato legislativní změna byla v médiích prezentována jako pomoc občanům díky zjed-

nodušení rozhodovacích procesů. Opak je však pravdou. Od tohoto data nemá stavební komise žádné rozhodovací pravomoce a působí pouze jako poradní orgán rady města a veškerá ohlášení drobných staveb i stavebních úprav na rodinných domech si musí občané Lanžhota vyřídit na stavebním odboru Městského úřadu v Břeclavi.

V současné době pracuje komise v tomto složení: Ing. Jiří Ciprys ml. - předseda komise, Ing. František Jarec, Jan Ryčovský, Josef Gajda ml., Marek Prajka, Ing. František Tuček a místostarosta Josef Bartoš. Zapisovatelkou je Božena Benešová.

CESTY ZA DIVADLEM

V předcházejícím článku jsem vás seznámila s činností kulturní komise a mohlo by se zdát, že co se týká možnosti kulturního vyžití v Lanžhotě, je to všechno. Musím ještě připomenout, že léta jsou v Lanžhotě organizovány divadelní zájezdy. Na tento nápad přišla před lety paní Věra Hrubá, bývalá knihovnice místní knihovny, protože ne všechny občany uspokojí pouze folklórní akce. Když odešla do důchodu, automaticky tato starost přešla na mne a pravděpodobně to tak bude i do budoucna, že divadelní zájezdy budou organizovat pracovnice knihovny. Napočítala jsem jich do dnešních dnů 82, ale je možné, že je to i více. Není to vůbec jednoduché vybrat představení, které se bude líbit široké veřejnosti. Někdy jsou představy jiné než skutečnost. Ale dá se říct, že každé představení dá divákovi alespoň něco. Už to, že člověk „vyrazí“ z vesnického prostředí za

kulturou do velkého divadla, je pěkný kulturní zážitek a změna z fádnoti života. Zdůrazňuji, že tyto zájezdy nejsou pro nějakou uzavřenou skupinu, kdokoliv se může přihlásit. Oznámení je vždy zveřejněno v kabelové televizi. Tyto zájezdy podporuje také vedení našeho města a v posledních letech dostáváme příspěvek na autobus, na rok 10 000,- Kč. Vstupenky za ty roky, co zájezdy pořádáme, dost podražily, a proto už nepořádáme tolik zájezdů jako dříve. V začátcích jsme jezdili téměř každý měsíc, mimo léto, kdy jsou divadelní prázdniny. Nyní je to 3 – 4krát do roka. Přeji nám všem, abychom se dokázali bavit i jinak než jen sledováním televize, abychom měli dostatek možností kulturního vyžití a dost odvahy a ochoty těchto možností využívat.

Jaroslava Bartošová

Trochu o mateřské škole

Začátek roku byl ve znamení „Tří králů“. Celá školka je doprovodila do kostela, kde nás čekal duchovní otec a kde jsme si po prohlédnutí betlému, společně zazpívali koledy a vánoční písničky. Nezapomněli jsme vhodit andílkovi přinesené penízky.

V úterý 5. 2., před „škaredou středou“, byl ve školce již tradiční karneval. Tentokrát všem

dětem připravily maminky /babičky, stařenky/ pestré a půvabné masky. Za to jim patří velký dík. Některé děti se nemohly dočkat a masky si přinesly už den dopředu. Maškarní průvod s basou sledovalo opět několik desítek diváků. Děti protancovaly v maskách celý den.

V týdnu od 11. do 15. února si třída medvídků připomínala „novodobý“ svátek – sv.

Valentýna – výrobou spousty srdíček , přáníček a vyprávěli si, jak je důležité **mít se rádi**. V den svátku si všechny děti, včetně učitelek, daly červeno-růžové oblečení, byly ohromní. Všem se Valentýn moc líbil a příští rok se připojí určitě ostatní třídy.

Už se těšíme jak vyneseme Morenu, na jaro a Velikonoce....

Měly bychom se těšit i na **19. a 20. března, kdy proběhne zápis**. Nezapomeňte, že musí být zapsány všechny děti, které nastoupí během školního roku 2008/2009. Pro nové kamarády máme připraveny malé dárečky, které jsme společně s dětmi připravily. Těší nás, že se rodiče „snaží“ a dětí opět přibývá. V tomto školním roce bylo zapsáno 112 dětí. Věříme, že tomu bude tak i letos.

Kolektiv mateřské školy

MASARYKOVA ZÁKLADNÍ ŠKOLA INFORMUJE

Masarykova základní škola pravidelně vysílá své pořady v místní kabelové televizi. Do vysílání je připravuje Mgr. Jaroslav Drahekoupil. Nepravidelně, několikrát ve školním roce si o mimoškolní činnosti žáků můžete přečíst v „Klubku“, což je časopis vydávaný novinářským kroužkem, který vede Bc. Miroslava Straková. Oficiální zprávu o veškeré činnosti školy, školní družiny a školního klubu mají k dispozici třídní důvěrníci, jedná se vždy o výroční zprávu za uplynulý rok, kterou zpracovává ředitelka školy.

Protože jsme často dotazováni, proč do zpravodaje nepřispívá více i škola, rozhodli jsme se, že budeme zveřejňovat i články v LANŽHOTĚ. Neradi bychom se ale opakovali a zbytečně dublovali informace z vysílaných pořadů a „Klubka“.

Zápis prvňáčků pro školní rok 2008/2009

Ve čtvrtek 17. ledna 2008 proběhl zápis dětí do 1. třídy základní školy. Jedná se o děti narozené v době od 1. září 2001 do 31. srpna 2002. Letos bylo zapsáno 33 žáků. Rodiče pěti dětí požádali o odklad povinné školní docházky.

Zápis probíhal ve třech třídách I. stupně. Opět jsme zvolili námi odzkoušený model skupinového zápisu, kdy dítě není s kantory ve třídě samo, ale ve skupince s dalšími třemi kamarády řeší připravené úkoly. Také rodiče byli po celou dobu zápisu v učebně. Odměnu v podobě malých dárců pro děti připravili starší žáci.

Rádi bychom připomněli rodičům, že pro zapsané děti organizuje škola přípravný kurz.

Ten se uskuteční pouze v případě dostatečného zájmu, proto, prosím, doručte návratku do kanceláře školy nejpozději do 15. dubna 2008.

Úspěchy ze soutěží a olympiád

Žáci naší základní školy se v průběhu školního roku zúčastňují nejrůznějších soutěží a olympiád. Těší nás, že se můžeme pochlubit jejich úspěchy:

Linda Osičková, 9. A – 8. místo v okresním kole Dějepisné olympiády

Nikola Šedivá, 9. A – 10. místo v okresním kole Dějepisné olympiády

Alena Breuová, 7. A – 2. místo v okresním přeboru ve šplhu

Patrik Pyskatý, 7. A – 4. místo v okresním přeboru ve šplhu

Darek Škrobáček, 7. A – 5. místo v okresním přeboru ve šplhu

Hudební pohádka „Zahrada divů“...

Zhlédli žáci naší školy ve středu 23. ledna 2008 v brněnském Městském divadle. Autory této inscenace jsou Zdenek Merta a Stanislav Moša. Svým hereckým uměním si všechny získal Gumpán, vypravěč a kamarád, v podání Erika Parduse a Albert Bafstein, velmi moudrý pes, hraný Stano Slovákem. Zajímavá byla netradiční dekorace z PET láhví, replika obrovského mamuta či létající balon v podobě slona, který se vznášel nad hlavami diváků.

Testy CERMAT...

tj. Centra pro zjišťování výsledků vzdělávání, si v projektu Hodnocení výsledků vzdělávání žáků 9. tříd (Dovednosti v českém jazyce, Matematické dovednosti, Obecné dovednosti) vy-

plnili také naši devátáci. Stalo se tak v úterý 29. ledna 2008. S výsledky testování budou seznámeni ještě před dubnovým termínem přijímacích zkoušek na střední školy.

Lyžařský výcvikový kurz 7. ročníků...

proběhl od 1. do 8. února 2008 v Orlických horách, kurzu se zúčastnilo 33 žáků. Žáci byli ubytováni v budově Školy v přírodě v Nekoři a celý výcvik probíhal v lyžařské oblasti Říčky. V rámci odpočinku a regenerace absolvovali plavání v Ústí nad Orlicí a v České Třebové. Původně plánované závody ve sjezdu a slalomu se neuskutečnily, žáci pokračovali ve výcviku a zdokonalovali se ve sjíždění a zatáčení. Po celou dobu kurzu probíhala bodovaná motivační hra s cílem stmelit kolektiv, dodržovat stanovená pravidla.

Plavecký výcvik 2. a 3. ročníků ...

byl zahájen ve čtvrtek 7. února 2008 v plaveckém bazénu v Břeclavi, skládá se z deseti dvouhodinových lekcí.

Eva Klvaňová

Zátiší vzpomínek

*Ať na zápraží či u kamínek
prsty na rukou zaklesnuté
ve stáří prcháme do vzpomínek
Jsou úsměvné a někdy kruté*

*Ponejvíc míváme na paměti
jak toulali jsme se po venku
Vesměs nemajetné bosé děti
co zlobívaly svou stařenku*

*Holky hrávaly si s panenkami
kočárky stále drnkajíce
Kluci žili bojovnými hrami
Hladoví často bez krajíce*

*Na tatínka maminku si hráli
než skutečný lásky přišel křest
První lásku jsme si nebrávali
Neměla dost času povykvést*

Báseň i fotografie: Jožka Tureček

V Lanžhotě je dobře žít, ale...

Vím, že už bylo dost anket o Lanžhotě, přesto jsem se rozhodla pro další. Zajímalo mě, co dnes místní lidé chválí a naopak s čím jsou nespokojeni. Jak to dopadlo?

Oslovila jsem 210 občanů, z toho 60 dětí a mládeže. Především mne potěšil jejich vztah k Lanžhotu, docela se naplnilo rčení „pyšní Lanžhotčané“.

Dospělí oceňovali zejména rozvíjející se výstavbu – Dům s chráněnými byty, úpravu cest a chodníků, hřbitovní cesty, nádraží. Kladně hodnotili vyhovující autobusové a vlakové spoje. Řada dotazovaných schvalovala podporu MěÚ pro folklor, dechovou hudbu a lidové zpěváky. Vzpomněli i vstřícnost vedení města a pracovníků, neopomněli se zmínit o knihovně a kulturních akcích. Vždyť pěkné prostředí a ochota knihovnic přitahuje hodně čtenářů, přestože televize a internet jsou velkou konkurencí. Ale právě i tuto moderní vymoženost – internet – je možné v knihovně využívat. Ne všichni mají už počítač a internet doma.

Mládež chválila školu, kostel, přírodu, a co bývá málokdy, i vedení školy a učitele. To mne, co by učitelku ve výslužbě, pohladilo po srdíčku. Jen houšť.

Co místní obyvatelé kritizují a u nás chybí? Obřadní síň, galanterie, koupaliště. A co je prioritní pro mládež? Kino, diskotéka a už vzpo-

mínané koupaliště. Objevily se připomínky k chování některých spoluobčanů, k nepořádku v ulicích a nemálo kritiky padlo i na pejskaře, kteří znečišťují se svými miláčky chodníky i zahrádky a zapomínají na pytlíky na exkrementy. Nebo si myslíte, že je to jen záležitost velkých měst? U nás přece také chceme mít čisté město.

Dotazovaní nezbytnou kritiku vážili jako koření. Jsou si vědomi, že vše se točí kolem peněz, nejde všechno udělat hned. Přemýšlejme,

v čem i my bychom mohli pomoci. Přece nemůžeme čekat, že před náš dům půjde uklízet někdo jiný. Nebojme se oprávněné kritiky ani dobrého nápadu – máme své zastupitele, obraťme se slušně, bez emocí na ně i na MěÚ. Dopřejme i hlasu dětí a mládeže – učme je zdravému sebevědomí, kárejme hulvátství, ale ne nechávejme to být. Přece jsou to naši pokračovatelé v občanském životě i ve vedení města.

Vlasta Ciprysová

ČESTNÍ OBČANÉ LANŽHOTA

Není jich mnoho, ale za zmínku stojí, když si třeba připomeneme některé současné přeo tom, jestli je nebo není ten či onen, v tom nebo onom městě hoden i nadále být jeho čestným občanem. Jde povětšinou o bývalé vysoké komunistické funkcionáře, o které si už nestojí ani jejich bývalí zanícení stoupenci. Takovému případu Lanžhot ušel se štěstím. Ale k věci...

V knize **Lanžhot** se dočteme pouze o třech čestných občanech Lanžhota. **Prvním byl jmenován 28. září 1890 kníže Lichtenštejn**; byl to chytrý tah obecních starších, jak z knížete vymámit finanční podporu na přestavbu kostela. A ten když byl konečně přestavěn, kníže pro něj zakoupil věžní hodiny, které nám ukazují čas podnes den.

V Lanžhotě mimořádně dlouho působil jako duchovní správce **děkan Dominik Gottwald**. Požíval velké vážnosti, a tak ho obec při příležitosti jeho pětadvacetileté činnosti v městečku jmenovala 11. listopadu 1900 čestným občanem. V pořadí druhým.

Mnozí učitelé v Lanžhotě zakotvili na delší dobu, jako na příklad **nadučitel Eduard Folprecht**. Toho obec jmenovala 18. prosince 1901 čestným občanem, a to při příležitosti 25. výročí jeho působení. Jak bylo tenkrát zvykem, zastával Folprecht var-

hanickou funkci a užíval za to zdarma obecní pole. V pořadí byl třetím čestným občanem.

Čtvrtým čestným občanem Lanžhota se měl stát, z iniciativy místní organizace komunistické strany a národního výboru, **jmenovec druhého**, ale s jiným křestním jménem, tudíž **prezident Klement Gottwald**. (Dokument o tom ve formě vyšívání obrazu najdete v našem muzeu.) V knize Lanžhot se dočteme, že „**Za necelý měsíc po zvolení Klementa Gottwalda prezidentem (10. července 1948) měli lanžhotští občané možnost jej srdečně pozdravit na jeho cestě (přes Lanžhot) na Všeslovanský sjezd na Děvíně.**“

Srdečnost lanžhotských občanů asi na dělnickou hlavu státu mnoho nezapůsobila, jestliže po čase jejich žádosti, aby se stal čestným občanem Lanžhota, **nevyhověl**. On totiž nad srdečností lanžhotského lidu dominoval pro něho a pro suitu kolem šéfa tajné policie Reicina poslanec (tenkrát už ne, pouze do února 1948) národních socialistů se jménem **Antonín Bartoš-Bábiňák, major, před tím velitel paravýsadku Clay Eva, lanžhotský rodák!** Osobnost, za kterou stála více než polovina městečka. Bylo tedy nemyslitelné, aby byl jeho čestným občanem prezident Klement Gottwald...

A tak nám zůstali nakonec pouze tři: **kníže**

Lichtenštejn (toho by se mělo nějak využít, když jsme teď v EU jedna rodina, tak říkajíc), **farář Dominik Gottwald a nadučitel Eduard Folprecht.**

Josef Folprecht

LANŽHOT

O autorovi:

PhDr. Josef Folprecht byl na našem Podluží dobře známý národopisný pracovník, který se narodil 6. dubna 1879 v Lanžhotě, jako syn zasloužilého nadučitele Eduarda Folprechta. Vystudoval gymnázium v Uherském Hradišti a filozofii na pražské univerzitě a na Sorboně v Paříži. Po ukončení studií se stal profesorem na gymnáziu v Plzni, později v Praze ve Vršovicích.

Své první literární a vědecké práce věnoval svému milému rovinnému a slunnému kraji, našemu Podluží, a v první řadě svému rodišti Lanžhotu.

V roce 1908 vydal „**Příspěvky k mluvě lidu slováckého na moravském Podluží**“ a stať „**O nářečí moravsko-slovenském**“ v díle Moravské Slovensko. V roce 1917 pořídil z lanžhotského prostředí s bratry Deglovými první český národopisný film „**O děvčicu**“. Film se natáčel v Lanžhotě v době hodů. Hlavní role ztvárnili profesionální herci, kompars tvořilo mnoho Lanžhotčanů. V roce 1919 napsal obšírný „**Památník Moravsko-slezské besedy**“, kde zvláště zhodnotil obávanou tzv. moravskou literární kritiku. Psal o těchto věcech do Českého lidu a jiných časopisů.

V nejtěžších dobách popřevratových v letech 1920 – 1923, kdy na Slovensku byly ještě boje, ujal se jako přednosta školského referátu v Bratislavě, kde neúnavnou pílí a vytrvalostí se mu podařilo vybudovat slovenské školství. Z Bratislavy byl povolán do ministerstva školství a národní osvěty v Praze, kde vedle svého úřadu se věnoval pracím literárním.

V r. 1930 byl jmenován generálním inspektorem zahraničních čsl. škol a usilovně se zabýval otázkami našich zahraničních krajanů.

Díky Bohu, alespoň se kvůli nějakým dalším „pochybným“ nemusíme mezi sebou hádat...

- ulka -

Procestoval téměř všechny země evropské, severní Afriku a blízký Orient až po Bagdád. Všude se staral o záležitosti krajanské a jim věnoval své samostatné literární a vědecké práce. O potřebách a o otázkách našich krajanů v cizině psal do všech možných časopisů. V roce 1947 vydal Čsl. zahraniční ústav jeho další knihu „**Studie o povaze zahraničních krajanů**“.

Od roku 1930 byl členem předsednictva a členem akčního výboru Čsl. ústavu zahraničního. Když ústav splynul za protektorátu s Domovinou zahraničních krajanů, spočívala celá tato tehdy nebezpečná práce na něm jako na úřadujícím místopředsedovi, a to až do roku 1941, kdy byla Domovina Němci rozpuštěna.

Josef Folprecht měl rád svou rodnou obec Lanžhot a své rodáky. Zachytil věrně celý život lanžhotský, zvyky, obyčeje, práci, písně od kolébky až do hrobu v knize „**Lanžhot**“, kterou věnoval svému rodišti. Tato kniha je ojedinělým národopisným dílem, jakým se nemůže pochlubit dosud žádná obec v republice. Připravil rovněž rozhlasová pásma „**Lanžhotské koledy**“ a „**Beseda na přívoze lanžhotském**“.

PhDr. Josef Folprecht zemřel 28. 5. 1950 v Praze.

Abychom občanům alespoň trochu představili jeho dílo Lanžhot, budeme v našem zpravodaji postupně uveřejňovat alespoň stručný výpis z kopie, která je v městské knihovně. Pokud se nám někdy podaří udělat opis této velmi nekvalitní kopie, bude možné si tuto ojedinělou publikaci z knihovny i půjčovat.

LANŽHOT

„Matko přírodo, dopřej mi, abych mohl věčně naslouchati plynutí jarních vod u Sallaše, kolébaným šuměním křídel šedomodrých vážek u Stániska, šelestění listů staletých dubů a usměvavých jasanů u sv. Huberta. Kéž se věčně raduji z tohoto sférického, nekonečně táhlého mnohohlasého, líbezného, třeba někdy disharmonujícího lanžhotského akordu.“

Tato kniha není vlastně vzpomínková, spíše je to doklad onoho zvláštního a vzácného poměru, který člověk má ke kraji a k lidu, v němž se sice narodil a v němž své mládí prožil, ale do kterého úplně nikdy nepatřil a ani se patřiti nesnažil, protože by tato jeho snaha se nikdy nebyla setkala s úplným souhlasem tohoto souboru lidí, mezi nimž tak rád žil a který měl tak hluboce rád.

Je to kus způsobu života lidí a kraje Slovenského. Jsou to vtisky do duše a srdce, které nasmazatelně žijí tam v té hloubi, nejsou to tedy vzpomínky, které milostí času, osudu a života přebarvují stíny v jas a lesk.

Poněvadž možno považovati Lanžhot, tento úrodný klín Moravy, přímo za tvrz samobytnosti českého venkovství, poněvadž jeho poměr k nevlastním lidem a nevlastním věcem byl tak složitý a, myslím, tak šťastný, poněvadž tomuto krásnému lidu bylo tak těžko rozuměti, ježto se nerad dával poznati a ani proto nenalézal ve své původnosti nijakých příčin, napsal jsem tuto knihu.

Doufám, že jsem tomuto lidu rozuměl a to k svému vlastnímu povznesení.

I. SMĚRNICE ŽIVOTA

Rovina:

Písčítá, úrodná rovina jihoslovácká je bujným klínem Moravy. Je to rovina blízko odchodu řeky Moravy ze země a nedaleko soutoku Dyje s ní, rovina, která má obrubu horskou v dosti značné dálce, severozápadní a jihovýchodní Pavlovské hory a Karpaty a která nejen dobře a bez těžké práce živila své obyvatele,

ale přinášela i dosti zajímavých zjevů přírodních. Zima bývala hojná sněhem, který dosti dlouho ležel, vypudil těžké selské sáně z podjezdů a přístodůlků, když musily pomáhati těžké práci při odvážení klád z lesa na dráhu.

Písek býval ovlažován blahodárnými jarními a letními i několik dní trvajícimi dešti, jež nakonec budily strach před povodněmi, před vzrůstem posekaného obilí v mandelích, před komáry a před hnitím bramborů. Bezprostřední živelní katastrofy byly velmi řídké, zvláště krupobití bývalo milosrdné, hrůzy z bouřek, když se dvě proti sobě jdoucí bouře od Pavlovských hor a Malých Karpat zde spojily, bývaly někdy opravdu děsné. Podletní a letní parna bývala zpravidla trvalá a pronikavá. Písek promísený jílem má hloubku až $\frac{3}{4}$ m, slín má značné množství vápna, k němu patří i velká část rostlinstva, hmyzu. Ten spolupůsobil při táhlých a intenzivních zvucích lanžhotské přírody, které se vzdálenými ptačími, zvířecími a vodními hlasy tvořily lahodný a charakteristický lanžhotský vláčný a disonantní akord. Tento akord spolupůsobil při tvoření zdejších hlavně táhlých písní.

Vinohradů tu bylo málo, neboť bylo dosti plodin, které se vyměňovaly jako nenutné za víno odtud, kde ho bylo nadbytek a dobrého.

Příroda:

Lanžhot je nejjižnější místo moravské, nejhluběji na jih v Lanžhotě je položen Hrůd a les Štarkovský, nejjižnější místo moravské je též v Lanžhotě, a to tam, kde Morava ze země vytéká (151,5 m).

Lanžhot je také nejteplejším místem Moravy, ze severu je sice otevřen, neboť hory Chřibecí nemohou zde už chrániti, ale je otevřen též k jihu. Průměrná teplota je 9,1 °C a převládají větry západní.

Daří se tu výtečně žitu (zde zvanému rěž), velmi byl vyhledáván ječmen, oves, kukuřice, konopí, fazole, hrách, mák, zvláště pak krmná řepa i cukrovka, dále dýně, jetel vojtěška, brambory.

Květena v této vodní krajině byla bujná, sytá a nádherná! Louky byly přesyceny bu-

jarými a třpytnými barvami, které ochotné slunce ještě více zaostřovalo. Je zajímavé, že zahrádky nekypěly barvami a lanžhotské dívky dávaly přednost při zahradním „kfití“ vůni před barvou. Měly v zahrádkách sice růže stolisté, astry, pivoňky, hřebíčky, afrikány (karafiáty), balzamíny, ale nikde nechybělo balšínku (máta kadeřavá), máty (maří list), rezedy, yzopu, saturejky, majoránky, muškátu a jiné. A všude téměř měli rozmarýn, vůni speciálně lanžhotskou.

Ze stromů jsou to: duby, javory, jasany, olše, břízy, habry, vrby, osiky, lindy. Ze zvířat: kuny, tchoři, lasice, vydry, veverky, zajíci, srny, daňci, jeleni, dále bažanti, divoké husy a kachny, rackové, bukači, potápky, lysky, slípky, kosi, drozdi, pěnkavy, vrány, sovy aj. Z ryb: sumci, kapři, candáti, parmy, štiky, okouni, úhoři, boleni, kleni. Také užovky, slepýši, skokani, ještěrky. Veliké množství netopýrů.

Jmenuji pouze živočichy a rostliny, které charakterizují tento kraj. Ovšem vodní kraj je přímo prosycen hmyzem, např. roháči, vodomily, kapucínky, střevlíky a dalšími.

Ovocných stromů nebylo mnoho, v humnech u domů jich bylo sice dosti, ale nevěnovalo se jim dostatek péče. Teprve počátkem 20. století počaly se silnice rýsovat mladými ovocnými štěpy a zastaralé druhy ušlechťovat štěpováním. Nelze ovšem dosvědčit, že by tyto štěpy byly obyvatelstvem zvláště chráněny. Je zajímavé, že se spíše začaly činit pokusy o znovuzřízení vinohradů, než ovocných stromů. Že starší porozumění pro krásu a užitečnost ovocných stromů měli, o tom svědčí i to, že staré včelíny po lukách rozsazené, byly zásobeny ovocnými stromy.

Les:

Okolí lanžhotské na jihovýchod, jih a jihozápad bylo půvabné. Na straně severní byla nekonečná rovina do vnitra Moravy, která pouze na severozápadě byla zakončena ko-

runovitým trojvrším Pavlovských kopců. Na jihovýchodním konci Lanžhota byl průchodný výstavný mlýn, za ním široký náhon mlýnský. Půvabný byl pohled od náhonu k lesu, před nímž jako vstupní hala byla široce stromovým ohraničená veliká louka, pokropená skupinami vrb a křovisek, za nimiž pokraj lesa byl omýváán opět potokem vroubeným vrbami.

Pestrá louka s polorozpadlými seníky, chránícími zásoby sena, zavedla vás do jasanového a dubového lesa, kde za stavem přepažujícím odtok Stupavy užasnete nad jedním ze starých lanžhotských dubů s obrázkem sv. Huberta, s lavičkou a stolečkem.

Každá cesta, ať už pro vozy, pro pěší, či pro vysokou zvěř vás přiváděla k starším a stále mohutnějším věčným dubům. Staré jeleny jste potkávali téměř na každém průseku. Tito staří samotáři, nechávající své potomky voditi stády jelenů, laní a kolouchů po oboře, sami se jejich rejů stranili. Jdete dál a vcházíte do majestátního jasanového lesa, s vysokou klenbou třepotajícího se děleného listí až k louce u řeky Moravy s průhledem na Slovensko, vzdálené několik kroků za řekou. Ať jdete k Přívozu, k lesnímu zámečku na Štarkovskou, na Křenovou, nebo na Benadův, nebo na Hrubé a Malé „Hrůdy“, jakési trochu vyvýšené paseky, nebo na Kazůbku, ať je to směrem k Moravě, či Dyji, k myslivně na Lánech, nebo k Pohansku, nebo k loveckým, vkusně stavěným odpočívadlům, všude ten majestátní, ovládající, chrámový klid, jehož hudbu přírodní, přirozenou, disonantní, a přece harmonickou slyšíte jen podvědomě, jako ve snu.

Jeleni, stejně jako koně a veliká voda, jsou symboly šohajské výbušnosti lanžhotské. Rovina a krotké, rovinné půvabné lanžhotské okolí, jsou jaksi ženským živlem povahy tohoto městečka. Až podivuhodný doklad souvztažnosti a příčinné souvislosti lidí s přírodou.

Připravila Ludmila Malčková

DONÁTOR LANŽHOTSKÉHO KOSTELA

Sponzoři (finanční podporovatelé) naší současnosti měli v minulosti své předchůdce v *donátorech*. (Odvozeno od latinského slova *donace* – darování církevním institucím.) Do této ušlechtilé donátorské činnosti se nezapomenutelně zapsali mnozí ne toliko členové šlechtického stavu, u nás na jižní Moravě po nejvíce Lichtenštejnové, ale i lidé, kteří působili ve službách církve. A nemuseli to být pokaždé jenom vysocí církevní hodnostáři...

Když vstoupíme na lanžhotský hřbitov hlavní jeho branou, pak asi tak padesát metrů vpravo od ní, na nejvyšším bodě hřbitovního pole uvidíme hrubě ze železa vyrobený černý kříž i s ukřižovaným Ježíšem Kristem, zapuštěný do vysokého, z cihel postaveného, omítnutého a barevně zalíčeného piedestalu. Nad hlavou Spasitele je upevněna nevelká, oválná černá tabulka z kovu. V ní, v bílém orámování, neúhledný rukopis na vědomí dává: ZDE ODPOČÍVAJÍ – P. PAVEL PŘÍHODA, P. JAN HÖNISBERGER, P. JAN MATERNA – ODPOČINUTÍ VĚČNÉ DEJ JIM PANE.

To je všechno. Vpředu u paty podstavce je maličký záhonek kdysi možná velkého rovu. Z něho je dnes plácek jako mlat. Pod ním je zřejmě doslova zadupán hrob tří kněží, vyjmenovaných nahoře na cedulce. Prosím, zapamatujte si tuto skutečnost!

Nás bude zajímat pouze jeden z nich a to PÁTER PAVEL PŘÍHODA. V čem tkví význam tohoto někdejšího lanžhotského faráře? Prof. R. Vermouzek se o něm zmiňuje v knize Lanžhot na třech místech, na stránkách 177, 194 a 239. Cituji postupně:

„Od 20. října 1819 spravoval lanžhotskou farnost Pavel Příhoda. Před svým nástupem do městečka byl kurátorem v Mikulčicích. Držel se na moravsko-slováckém pomezí, neboť pocházel z Uherské Skalice, kde se mluvilo stejným nářečím jako v Mikulčicích, Lanžhotě i ostatních dědinách ležících při řece Moravě.“

„Přes všechna omezování jsou poslední léta první poloviny 19. století obdobím rozvoje národního života, který se projevoval především

zakládáním spolků. Za touto obecnou tendencí nechtěl zůstat ani lanžhotský farář Příhoda a 1. června 1845 založil v městečku Bratrstvo mírnosti a střidmosti. Mělo pět členů a pan farář je vzal dne 15. června do slibu. Přijetí do Bratrstva bylo vážnou záležitostí, za každého nového člena se museli zaručit dva svědkové. Členové spolku byli zapisováni do zvláštní knihy; na prvním místě je v ní uveden lanžhotský kaplan Ignác Grantzmann, na druhém učitel lanžhotské školy Anton Kavka. (...) Koncem roku 1845 mělo Bratrstvo 57 členů, v následujícím přibylo 31 osob, ale tím to skončilo. Seznam nemá pokračování a zdá se, že se spolek brzy rozpadl.“

„K tomu je nutno podotknout, že se lanžhotsí duchovní správci osvobodili již v 18. století od středověkých zásad, že nejjistější uložení peněz je v dobře okované truhlici, a půjčovali kostelní stříbrňáky na úrok. Ani v 19. století nenechávali kostelní peníze zahálet a roku 1847 zakoupili za 500 zlatých státní dlužní úpisy, obligace, které byly úrokovány 3,8 procenty. Kostel je vykazoval jako jmění ještě v roce 1864 za faráře Pavla Příhody.“

LETOPOČTY 1819 a 1864 dokládají, že Páter Pavel Příhoda vykonával svoje kněžské poslání jako farář v Lanžhotě plných 45 let. Jenom farář Štěpán BUČIČ, který zemřel v Lanžhotě 5. března 1658, působil v obci přesně stejnou dobu. Byl téměř půl století knězem a farářem, zdůrazněme, že nepřetržitě, v jedné a téže obci. Je to jistě časový rozměr úžasný, navádějící nás k představě o tom, kolik že musel takový sluha Boží vykonat svateb, křtů, ale i pohřbů a nakolik byl s to farnost zvelebit, leč toto je spíše a obrazně jakési donátorství duchovní a ne hmotně viditelné, u prostých věřících méně oceňované.

Zastavme se na chvíli u faráře Štěpána Bučiče, který si naši mimořádnou pozornost, vedle faráře Pavla Příhody, nanejvýš zaslouží. Ve Vlastivědě Moravské, BŘECLAVSKÝ OKRES (Jan Noháč, vydání z r. 1911), mimo jiné stojí: „Farní kostel Vyzdvižení sv. kříže byl vystavěn asi roku 1550. (...) Chová náhrobní kámen

zdejšího faráře Štěpána Bučiče (Pozn. J.U.: Panuje názor, že se původně nacházel uvnitř kostela před jeho přestavbou v r. 1893, v němž byl pravděpodobně Š. Bučič i pochován, dnes je náhrobní kámen na venkovní straně kostelní zdi.), zemřelého 5.3.1658, jehož latinský nápis praví, že po zpuštění kostela tlupami Bočkajovými r. 1605 byl zde jmenovaný Štěpán od r. 1612 p r v n í m f a r á ř e m (po dobu 45 let, pozn. J.U.).

Prof. R. Vermouzek v knize LANŽHOT píše o faráři Š. Bučičovi takto: „Nový kněz to neměl v Lanžhotě lehké. Nebyl zde kostel a ještě v roce 1616 se konaly bohoslužby na různých světských místech. Bučič neměl ani kde bydlet, neboť za bočkajovských vpádů, vedle vypáleného kostela, lehla popelem i fara. Ani náboženské poměry tu pro něho nebyly uspokojující: ke katolictví se hlásila jen menšina obyvatel, ostatní byli utrakvisty, luterány, příslušníky Jednoty bratrské nebo patřili k obci novokřtěnců (habánů). (...) Lichtenštejni, kteří Š. Bučiče do Lanžhota dosadili, velmi mu pomohli při obnově lanžhotského kostela, takže se v něm mohly opět konat katolické obřady.“ Ze sděleného můžeme usoudit, že Štěpán Bučič byl v takovém to pestrém náboženském prostředí v samých počátcích knězem -misionářem!

Nejstarší popis lanžhotského kostela pochází z roku 1672, z doby farářování Martina Korona. Kostel byl zaklenut pouze v presbytáři (presbyterium, kněžiště, prostor pro zpěváky, kněze, řeholníky nebo kanovníky, chór, řecky choros) a loď měla dřevěný trámový strop. Kostel měl dva oltáře: hlavní, zasvěcený Nanebevzetí Panny Marie, postranní Nejsvětějšímu tělu Ježíšovu. Sakristii měl kostel za hlavním oltářem, nad ní byla umístěna kruchta („Sangerchor“), neboť kostel neměl varhany.

Farář Ondřej Vaníček se po roce 1711, kdy skončily vpády Kuruců na jižní Moravu, obrátil na knížete Antonína Floriána z Lichtenštejna o pomoc, neboť Kuruci způsobili faře a kostelu velké škody. Na kostele např. shořel při požáru krov i dřevěný trámový strop. Kníže Antonín Florián daroval na kostel, na jeho opravu všechnen stavební materiál, aby se roku 1718 mohlo začít s obnovou. Dřevěný strop v kostelní lodi

byl nahrazen klenbou, v zadní části byla zbudována klenutá kruchta – kůr. Do kostela byly pořízeny lavice a nové varhany, neboť dřívější byly zničeny Kuruci. Varhany stály sto zlatých, jež věnoval zčásti kníže a zčásti zbožní farníci.

K největší a konečné přestavbě lanžhotského kostela, která mu dala dnešní jeho podobu, dochází na začátku devadesátých let devatenáctého století. V knize LANŽHOT popisuje tuto historickou událost v několika staletém osudu kostela v Lanžhotě prof. R. Vermouzek takto: „Malý kostel lidnatému městečku nestačil, a proto se na přelomu osmdesátých a devadesátých let počalo jednat o jeho rozšíření. Adaptace byla především otázkou peněz; měla je poskytnout obec a kníže Lichtenštejn. Aby si obecní starší knížete naklonili, jmenovali ho 28. září 1890 čestným občanem Lanžhota. Roku 1892 se přikročilo k přestavbě kostela. Byla finančně zajištěna knížecím darem 4000 zlatých a částkou více než 5000 zlatých, jež měl majitel panství jako singulární podíl na lesních porostech. Kníže půjčil lanžhotské obci ještě 2500 zlatých. Když byl kostel přestavěn, zakoupil pro něj kníže Jan z Lichtenštejnů věžní hodiny.“

Co je na této zprávě nepochopitelně prazvláštního? Na to nám odpoví závěr tohoto článku. V pondělí 9. dubna 1945, v průběhu bitvy o Lanžhot v samém závěru druhé světové války, sestřelili dělostřelci Rudé armády část věže lanžhotského kostela, tu nad zvonící. Důvod: zlikvidovali důležitou německou pozorovatelnou a kulometné hnízdo. Ve věžní báni byla později nalezena schránka, obsahující různý věcný a písemný materiál. Mimo jiné i PAMĚTNÍ SPIS. Zde je několik pro causu faráře Pavla Příhody nejdůležitějších pasáží:

„NA PAMÁTKU BUDOUCÍMU VĚKU!
Chrám v městysi Lanžhotě, zasvěcený ke cti a chvále Povýšení sv. Kříže byl chrámem starobylým, neb není možno udati od koho neb kým a kdy byl postaven, avšak jest domněnka, že byl asi a snad přes 300 let starý.

Tento chrám Páně, ač dosti pevná zde plocha vnitřní, asi pro 400 návštěvníků vystavený, stal se postupem času pro farnost lanžhotskou, čítající okolo 3000 obyvatelů příliš malý a nevyhovoval

potřebám farním. Tuto nutnou potřebu poznal předobře tehdejší zdejší p. farář Pavel Příhoda, který zde přes 30 roků byl farářem. Dne 26. 5. 1865 zemřel na odpočinku v Břeclavi a byl dne 29. 5. na zdejším hřbitově slavně pochován. Ve své poslední vůli odkázal faře lanžhotské 12 000 zl., 14 000 zl. k rozšíření zdejšího kostela a 4 000 zl. zdejšímu ústavu chudých ve st. papírech. Tento kostelu odkázaný kapitál vzrůstal od roku 1863 z úroků, které se v brněnské spořitelně ukládaly, koncem roku 1891 na 40 316 zl. 26 kr. a 28 zl. 25 kr. v hotovosti.

Na snažnou, vícekrát opakovanou prosbu od nynějšího místního faráře Dominika Gottwalda a na žádost farníků lanžhotských, rozhodl vysoký, spanilomyslný a velmi dobročinný patron zdejšího chrámu Páně a fary, jeho osvícenost panující kníže Jan z Lichtenstajnu, aby kostel byl rozšířen.

Rozpočet na veškerý náklad rozšíření kostela zní na 50 235 zl. 88 kr., k čemuž se vynaloží veškerý stavební fond PAVLA PŘÍHODY. Jeho osvícenost kníže Pán daroval 4 000 zl. na dovoz staviva. Obec či vlastně singularisté lanžhotští za plochu lesní zvanou Křenová přes 5 000 zl.

a konečně obec na ruční práce 2 500 zl.

TATO LISTINA PAMÁTNÍ se vložila dne 30. 7. 1892 s jinými věcmi, ve sklenici čepkem opatřené, do nové bání věžní. Farní úřad v Lanžhotě na den sv. Marty, 29. 7. 1892. Dominik Gottwald, farář, Alois Jedlička, kaplan, Jan Švirga, starosta, Jakub Straka, radní, Josef Straka, kostelní hospodář, Jan Třetina, kostelní hospodář, Eduard Folprecht, nadučitel a varhaník, Ferdinand Rossák, stavitel, Karl Veinbrenner, architekt, Augustyn Suchomel, F. Gutsvervalter, Patronsteren.“

Už jenom otázka: nezasloužil by si farář Pavel Příhoda, za svoji donátorskou štědrost, díky níž je dnešní lanžhotský kostel jakým je, p a m ě t n í d e s k u, umístěnou na vnější části kostelní zdi, třeba v sousedství pamětního textu na faráře Štěpána Bučiče?

A je označení hrobu, v němž spočívá na lanžhotském hřbitově spolu se svými dvěma druhy, důstojné?

SLAVNĚ POCHOVÁN

– NESLAVNĚ ZAPOMENUT?!

Jož. Uher

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

Narozené děti

Beata Brbúchová

– Michaela a Martin
Brbúchovi, Dolní

Nikol Bartošová

– Romana a Jiří Bartošovi,
Břeclavská

Alena Kostková

– Lenka a Jan Kostkovi,
Luční

Eva Spevárová

– Denisa a Miroslav Spevárovi, Pastvisko II.

Sňatky

Jan Kostka, Lanžhot

– Lenka Hrazdilová,
Lanžhot

Výročí sňatků

60 let manželství

Božena a Václav
Uhrovi, Dolní

50 let manželství

Milena a Miroslav Slámovi,
Na Peci

Ludmila a František Gerge-
lovi, Kout II.

Ludmila a Ladislav Hrnčířovi, Kout III.

Výročí narození

96 let

Ladislav Straka, Masarykova

94 let

Josef Čekal, Dolní

85 let

Jan Balga, B. Němcové

Anna Blažejová, Kostická

80 let

Mojmír Bartoš, Kout III.
Vlasta Šeráková, K. Čapka
Růžena Straková, Komárnov

75 let

Josef Buřa, Na Peci
Stanislava Čermáková, Mlýnská I.
Marie Zonygová, Na Dílni
Blažena Poláchová, Masarykova
Josef Uher, Kostická
Ludmila Ciprysová, Hrnčířská
Marie Straková, Komárnov

70 let

Marie Buřová, Na Peci
Zdeněk Rosenkranc, Břeclavská
Bohumil Klvaňa, Bří Mrštíků
Ludmila Kyclová, Břeclavská
Ladislav Plocek, Kostická

65 let

Josef Urbánek, M. Šolochova
Anna Bartošová, Břeclavská
Jan Bartoš, Luční
Božena Zrubcová, Zahradní
Anna Škrobáčková, Školní
Miroslav Tuček, Na Peci
Rozálie Leváková, Na Peci
Josef Zimolka, Kout I.
Martin Horák, Gagarinova
Antonín Uher, I. Olbrachta
Rudolf Koudelka, Břeclavská

60 let

Božena Škrobáčková, MUDr. Kepáka
Zdeněk Prajka, B. Němcové
Jiří Ondruch, Sokolská
Miloslav Svačina, Smetanova
František Petrla, Zahradní
Miluše Skočková, Nová
Svatopluk Svačina, Zámecká
Marie Němečková, MUDr. Kepáka
Petr Uher, J. Wolkera
Jana Gálová, U Stadionu
Růžena Cibulková, Komárnov
Jan Darmovzal, Hrnčířská
Marta Kratochvílová, Mlýnská II.

Úmrtí

Vojtěch Trčka	48 let	Vinohrady
Jarmila Benešová	98 let	Zámecká
Anna Rosenkrancová	66 let	Břeclavská
Antonín Šimek	78 let	K. Černého
Libuše Milatová	78 let	Hrnčířská
Štěpán Pyskatý	66 let	Nádražní
Marie Antálková	95 let	F. Palackého
Antonín Polách	83 let	Komárnov
František Matúšek	76 let	Nová
Bartoš Vladimír	82 let	F. Palackého
Bartošová Marie	76 let	Komárnov
Hrnčíř František	85 let	Břeclavská

Statistika 2007

Narozené děti

Celkem 36, z toho 20 chlapců a 16 děvčat

Úmrtí

Celkem 39, z toho 19 mužů a 20 žen

Přihlášení do obce

Celkem 68 občanů

Odhlášení z obce

Celkem 41 občanů

Sňatky

Celkem 27, z toho 12 v Lanžhotě a 15 našich občanů se ženilo (vdávalo) mimo Lanžhot

Rozvody

Celkem 12

Stav obyvatel v Lanžhotě k 31.12. 2007: 3 711.

VZPOMÍNKA A ROZLOUČENÍ

Uprostřed posledního únorového týdne, 27. února 2008, zemřel po dlouhé a těžké nemoci náš věrný dopisovatel pan **František Matúšek**. S vážnou chorobou bojoval několik let. To, že tak dlouho dokázal smrtelné nemoci vzdorovat, bylo také ovlivněno jeho zájmem o včelaření a rybaření. V žádném z čísel našeho zpravodaje nechyběl článek o novinkách nebo zajímavostech z těchto oborů. Byl šťastný, když se mu podařilo k loňským hodům otevřít v místním muzeu včelařskou expozici. Měl elán i do práce badatelsko-archivnické, chtěl pomáhat ve vyhledávání starých záznamů o Lanžhotě v okresním archivu v Mikulově. K tomu však už nedojde.

„To, v čem se každá bytost liší, je život, a to, v čem jsou všechny stejné, je smrt.“

Věk s číslem 80

*Když koncem minulého roku
nastalo Jaroslavě Ciprysové 80 let,
tak jí povídám:*

Přetoč si hodiny přesýpací
a písek se zase zpátky vrací
jen čas běží stále dál a dál
Čas cestu zpátky nikdy nepoznal

Souběžně s ním i Tvůj život plyne
kdy každičké ráno bývá jiné
vždy plné čekání a nadějí
Že ten den prožiješ si snadněji

Tak v doufání stále lepších časů
i v radostech drobných hledáš krásu
a náhle je Ti osmdesát let
Pak si jen přeješ nic Tě nebolet

Doposud nechceš dát sbohem světu
navěky kroužit ve hvězdoletu
a já souhlasím s Tebou zrovna tak
Je času dost vzdálit se do oblak

Veselá přející i hádává
zůstaň tu dál Je s Tebou zábava

Jožka Tureček

Oslavenec Jožulka

1. března 2008 se dožil 75 let náš rodák **Jožulka Uher**. Při této příležitosti jsem ho přišel „vyzpovídat“ do jeho nového bytu v Domě s chráněnými byty, své jubileum tedy oslavil už v novém. Naši občané mohli rozhovor sledovat i v kabelové televizi.

Připomeňme si v krátkosti jeho životopis.

Narodil se v Lanžhotě, v Nové ulici. Hudební vlohly zdědil po svém otci Josefovi, výborném zpěvákovi tenoristovi – Uhříkovi, který pocházel z osmi dětí. Jeho sestrou byla Rózka Horáková – Uhrová, lidová skladatelka a také František Uher – Uhřík, známý muzikant, který měl svoji kapelu. Jeho mamička – rozená Třeti-

nová – byla výborná zpěvačka altistka na kůru. V dubnu 1945, na sklonku druhé světové války, si jako dvanáctiletý kluk hrál s ostrou protitankovou střelou a ta mu vybuchla přímo v ruku. Byl zbaven pravé ruky od zápěstí a na levé ruce přišel o palec. Prožil těžký rok v ústavu mrzáčků v Brně. Po návratu mu však nastalo, jak on sám říká, jeho nejkrásnější období, období sportu. Hrál fotbal, který nadevšechno miloval. Trenéři v něm objevili obrovský talent. V těch dobách se mu také začalo říkat Jožulka. O tom proč, říká: „Tehdy, roku 1948, hrával za 1.B třídu Josef Uhlíř, zvaný Jožulka, který byl vyhlášeným králem střelců. O několik let později, kdy se také mně velmi dařilo ve střelbě někdo zakřičel – ó já, druhý Jožulka. A od té doby mi to zůstalo.“ Pak přichází těžké období v roce 1950, kdy mu bylo souzeno prodělat těžkou tuberkulózu plic, tehdy jeho život doslova visel na vlásku. Velké pomoci se mu dostalo od našich krajanů v USA v Chicagu, ti mu posílali lék, který u nás nebyl k dostání a pan Uher se zotavil. Říká, že když tehdy ležel v sanatoriu, složil svoji první moderní písničku. V roce 1955 založil jeho otec soubor Lanžhotčan, který prezentoval písničky R. Horákové, V. Kociána a samozřejmě i svého syna – J. Uhra. Vzpomíná na to, když mu „Metyn“ (Metoděj Prajka) upravil skladby Šohaj Lanžhotčan a Víňko červené. V té době nebylo zvykem, aby při dechové hudbě také zpíval zpěvák. Byly to takové průkopnické skladby, které velmi pěkně zazpíval Ludvík Prajka. Sedmdesátá léta věnoval velmi intenzivně tvorbě literární a publicistické. Napsal řadu povídek, novel a dokonce román. Třicet roků dopisoval do časopisu Hospodář v zahraničí. Za svoje názory se mu nepodařilo vydat svoje díla, i když byl o ně velký zájem. Dalších 25 roků byl šikanován. Do svých sedmdesátin napsal asi 150 básní. Teď jich má na kontě 1267.

Tři nesplněné sny Jožulky Uhra – fotbal, literatura a zpěv. Myslím, že každý máme svůj osud

a až někdy někdo objeví Jožulkovy básně, bude z něj slavný básník. Jeho hlas je zaznamenaný na magnetofonových páscích, při jejich poslechu může každý z nás závidět jeho krásně zabarvený tenor. Říká, že píše do šuplíku, že jeho písničky pořád čekají. Má v pokoji harmonium, které na něj každý den volá: „Poď ke mně a zahraj tú novú“. „Nechci, nebylo jich snad už dost?“ odháním ty nové nápady a sednu radši k básním, říká J. Uher. „Někdy mne napadne za den až šest básní.“ Můj názor je opačný. Vzpomeňme jeho nejznámější písničky: *Víňko červené, Šohaj Lanžhotčan, Asenda, Tá naša zem, Sbohem bud', frajárko, Stojí hruška v poli, Štokrava, Ve starej Forotě, Cesta do Kútů, Ked sa šohaj pěkně podívá, Co že ti já slúbím* a dá se říct lanžhotská a snad i moravská hymna *Zpívali mužáci*, která se už zpívá všude. Myslím si, že právě teď je to správné období Jožulkovo, že by měl poslechnout hlas svého harmonia a nechat znít písničky nové a napsat je třeba i do šuplíku, protože z toho šuplíku je rád někdo vytáhne. Třeba zrovna já...

Břetislav Osička

Poznámka knihovny: V naší knihovně si můžete od J. Uhra vypůjčit tituly – *Muž s jámou v čele, V posledním dni léta, Bosorácké povídky a Panna v peci ohnivě.*

Pátrání po zapomenutém Bábiňákovi

Toto je jediný, a proto vzácný snímek ještě svobodného Františka Bartoše-Bábiňáka a jeho budoucí manželky Marie-Maríny.

Bábiňák je, jak se v Lanžhotě dobře ví především mezi občany starších až těch nejstarších generací, **přezdívka** jen jedné **místní** rodiny **Bartošů**. O její věhlas i za hranicemi obce se zasloužila rodina Antonína Bartoše staršího (25.5.1884 – 4.8.1961) a jeho ženy Rozálie (10.3.1888 – 12.9.1977), se značným přispěním synů majora Antonína (12.9.1910 – 13.12.1998), velitele paravýsadku Clay Eva a poslance za stranu národně-socialistickou, Josefa (22.3.1915 – 4.2.2000), účastníka druhého a třetího odboje, a Františka (6.4.1918 -17.9.1952), za druhé světové války pilota-stíhače RAF. (Byla tu ještě dcera Marie, 30.10.1912 – 15.2.1928.) **Jenže ...** Ale k tomu se dostaneme až v hlavní části vyprávění.

Dlouho se tradovala jediná, ale naprosto

mylná domněnka, že přezdívka **Bábiňák** vznikla od podstatného jména (lidově řečeno) **baba**, a to z toho důvodu, že starý **Bábiňák** nebo jeho otec „**byli na baby**“, něco jako sukničkáři. Pravda a skutečnost je taková, že přezdívka pochází sice od **ženy**, leč ve zcela jiném smyslu. Bábiňákům strýca Tonka, jeho synům a všem ostatním dala tuto přezdívku, nechtěně, neboť „křest“ provedl sám lanžhotský lid, **matka** strýca Tonka!

Byla jí Barbara (též psána jako Barbora) Petrlová, narozená 24. listopadu 1849 jako manželská dcera Josefa Petrly, chalupníka v Lanžhotě, a Kathariny (Kateřiny), dcery Jana Bartoše, podsedníka (majitele podsedku) v Lanžhotě. Kmotry u křtu byli Michal Beneš, čtvrtláník, a jeho manželka Eleonora. Porodní asistentkou byla Terezie Pyskatá. Takto je vše psáno na rodném a křestním listě, dodatečně vystaveném 13. června 1942 panem farářem Josefem Hübnerem v Lanžhotě.

Barbora Petrlová se provdá za **Štěpána Bartoše**, podruha v Lanžhotě, manželského to syna Matěje Bartoše, chalupníka v Lanžhotě, a Heleny, rozené Jarošové. (Kdy se Štěpán Bartoš narodil a kdy zemřel on i jeho žena Barbora, nezjišťoval jsem. V dostupných mně listinách jsem to nezjistil. Ani to, kdy tito dva měli svatbu. Náhrobek už na lanžhotském hřbitově, pochopitelně, není.)

Jen spekulativně můžeme klást jejich sňatek před rok 1884 z toho důvodu, že měli spolu dvě děti – **dva syny: Antonína** (viz úvodní odstavec a data v něm) **a Františka**. První se jim narodil v roce 1884 a druhý 1886. A také František bude zván Bábiňákem a po něm jeho potomci. Ale proč, to jsme si ještě neřekli.

Barbora, údajně i ve stáří v obličejí stále pěkná jako za mlada, získala si svým půvabem u lidí něžnou přezdívku **Bábinka**. Jako Bábinka vyrůstala a jako Bábinka i zemřela. Kluci Tonek a Franta byli synové **Bábinky**, z toho pak kluci **Bábiňáci!** A to jim už zůstalo, protože v Lanžhotě si přezdívku, ať by byla jakákoli, nikdo „neodpáře“! Musí se s ní smí-

řit, musí s ní umět žít. Bábiňáky nevyjímaje...

O Antonínovi-Tonkovi Bartošovi-Bábiňákovi a jeho rodině bylo už napsáno mnoho stránek. Leč kde a kam se poděl jeho bratr František? Co o něm víme? Co o něm kdo ví?

František se narodil 27. května 1886. Dne 26. května 1910 si bere za ženu Marii, narozenou 10. listopadu 1890 v domě č.p. 133 (František se narodil v domě č.p. 252), manželskou dceru Jana Bartoše, půlčtvrtníka v Lanžhotě, manželského syna Martina Bartoše, čtvrtníka v Lanžhotě, a Anny, rozené Strakové, a Terezie, manželské dcery Josefa Bartoška, čvrtníka v Lanžhotě a Anny, rozené Gajdové. (Kmotry Františka při křtu byli František Petrla, chalupník v Lanžhotě, a jeho manželka Helena, porodní bábou Petronila Julínková, kmotry Josef Šulák, čtvrtník v Lanžhotě, a jeho manželka Marie, porodní bábou Majdalena Mikuličová.)

Máme tu tedy manžele Františka Bartoše-Bábiňáka (27.5.1886 – 17.3.1946) a Marii, rozenou Bartošovou (10.11.1890 – 1.11.1956). Mezi roky 1910 až 1917 se jim rodí synové Ladislav a František i dcera Marie. Celá řada potomků těchto tří sourozenců žije v naší současnosti, ale v tomto příběhu není už nutné se k nim podrobněji vracet...

Příběh, jehož obsah je dán nadpisem „Pátrání po zapomenutém Bábiňákovi“. Čtenář dozajista pochopil, že oním zapomenutým Bábiňákem nebude nikdo jiný než bratr strýca Tonka **František**.

Rodný dům Františkovy ženy Marie-Maríny byl u obecné školy v Lanžhotě. Jako manželé spolu s dětmi žili u starého mlýna v domě č.p. 133 (na kopečku).

František Bábiňák byl bystrý a jazykově nadaný člověk. Na ČSD to dotáhl od dělníka na vlakvedoucího. Mluvil německy, italsky, francouzsky a rusky. Tyto znalosti získal vandrem po Evropě, v žilách s krví vandrovní a ne ve zlém slova smyslu i dobrodruha. Tento jeho povahový rys jistého světáctví doprovázely ne vždy na uzdě podržené záliby ve víně, kartách a ženách. Jistě, ne všechno co se mezi chlapanama říká, musí být pravdou, ale snad kus jí bylo na tom, jak jeho kamarádi „ajzlpnoňáci“ tvrdili,

že v rajónu každé železniční stanice, ve které mívala jejich vlaková souprava delší zastávku, očekávala ho náruč frajířek. Když u jedné z nich odjezd vlaku zmeškal, za trest byl přeřazen na brzdaře v budce posledního vagonu.

Doma se cítil jako odstavený vagon na slepé koleji, a tak mu po pár dnech v čižmách zahořela touha vyrazit do světa. O to rychleji, oč razantnější na něho mívala proříznutou pusou jeho žena Marína, když ne pokaždé byla hádka zažehnána lepancem nebo milostným smírem pod duchénkou. Tak tomu bývalo v mnohých jiných rodinách. A skončilo to snad?

Už ve věku právě na tehdejší dobu pokročilém, více než padesátiletý, a darmo hádat z jakých příčin a důvodů, pracuje po roce 1940 od Lanžhota v ne až tak vzdáleném rakouském městečku **Poysdorfu**. Údajně jako správce statku či sedláckého gruntu nějaké místní vdovy statkářky. Jejího jména jsem se nedopídil. Tentokrát zcela určitě nepřeháněl hlas lidu o tom, že Franta Bábiňák není v Poysdorfu pouze statkářčiným správcem, ale také milencem. Ví to i jeho žena Marína, snad možná od té doby psychicky poznamenaná. František rodinu jako manžel a otec finančně podporuje, ale moc často domů nejezdí, a když přijede, dlouho se nezdrží. Do Pujšdorfu, jak slovo Poysdorf Marína vyslovovala, někdy doslova prchal, za patama s láteřením své ženy.

Konec druhé světové války přečká František Bábiňák v rakouském Poysdorfu, u vdovy statkářky. Když se Rusové, v jejichž okupační zóně se Poysdorf nachází, dozví o Františkových jazykových dovednostech, zverbují ho za tlumočníka. Vozí ho auty všude tam, kde je zapotřebí tlumočení. František je ve svém živlu, při těchto cestách není nouze o dobré jídlo i pití. V tom druhém neznají Rusové nikdy míru. Bohužel, neberou na ni ohled ani šoféři. A tak se jednoho dne stane, že dojde k autohavarii, kterou spolu s jinými nepřežije ani František!

Všechna předcházející podezření z Františkova mileneckého poměru s vdovou statkářkou potvrzuje nakonec skutečnost, že jeho tělo není převezeno do Lanžhota, ale na statkářčiny náklady je pochován na hřbitově v Poysdorfu.

Pohřbu se zúčastní i Františkova legitimní manželka Marie-Marína. Její událostí nalomená psychika vyprovokuje nad rakví v hrobové jámě střed se statkářkou, verbálně i ručně. Prý ji nazvala k... a „škubaly sa za vlasy“, říkalo se... Brzo přišel únor 1948, který mezi Poysdorfem na straně jedné a Lanžhotem na straně druhé, spustil tak zvanou železnou oponu. Na dobu více než čtyřicetiletou. Kdo se o hrob Františka Bartoše-Bábiňáka staral? Věřme, že vdova statkářka. Ale když zemřela i tato, co potom?

TOTEN-SCHEIN – úmrtní list Františka Bartoše-Bábiňáka nám objasňuje mnohé, co by nás mohlo a mělo zajímat. K autohavarii došlo na silnici u Bernhardsthalu (Pernitálu) přesně dne 17. března 1946. František utrpěl frakturu lebky a zlomeninu vazů. Byl na místě mrtev. Pohřben byl 20. března 1946 na hřbitově v Poysdorfu jako šedesátiletý. Uváděn je jako pomocný dělník, bytem v Poysdorfu, v ulici Brunngasse, číslo 49. Byl to snad dům vdovy statkářky?

Po písemném dotazu na radnici v Poysdorfu, píše dne 16. dubna 2002 Mag. Karl Wilfing, starosta a zemský poslanec, následující:

... „s odvoláním na Váš dopis s přiloženým úmrtním listem, vystaveným Farním úřadem v Poysdorfu, mohlo být místo pohřbení Vašeho dědečka Františka Bartoše, zemřelého dne 17.3.1946, vyhledáno. Pan František Bartoš byl v roce 1946 pohřben do vlastního, samostatného hrobu. Místo pohřbení se nachází na hřbitově v Poysdorfu, číslo označení a číslo hrobu je

„dvojitá řada hrobů C 12/1“. Tento hrob má už dnes jiného majitele (i jiný nápis) a byl do něj pochován už jeden zemřelý příslušník této nové vlastnické rodiny. Váš dědeček zůstává ovšem stále v tomto hrobě pochován. Hrob je dobře udržovaný, nachází se zde náhrobní kámen a olemování. Pokud máte zájem tento hrob navštívit, je Vám hřbitovní správa městského spolku Poysdorf ochotně k dispozici. Doufám, že Vám tyto údaje dobře posloužily.“

(Adresováno Jiřině Uhrové, rozené Ševčíkové, jejíž matka byla dcerou Františka Bartoše-Bábiňáka.)

Tak takový je nálezný osud zapomenutého **Bábiňáka**. Skutečnost, že náhrobek s jeho jménem už na hřbitově Poysdorfu nenajdeme, neberme jako dovršení jeho tragického životního konce. Vždyť i náhrobek se jménem jeho ženy Marie-Maríny, pochované na hřbitově v Lanžhotě, ustoupil pomníku novému, opatřenému jmény její dcery a dceřina muže.

A tak Marína i František setrvávají už pouze ve vzpomínkách svých vnuků a vnuček; pokud tito o nich utrousí pár slov do paměti pravníků a pravnoučat, obsáhne jejich památka i tolik budoucnosti, kolik v ní vyměří jejich další potomci.

A pokud se tak nestane, snad úplně zapomenutí na ně odvrátí tyto řádky.

Jožulka Uher

P.S. k textu článku: Děkuji za překladatelskou výpomoc Zdeňkovi Vrbíkoví.

CHARITA VČERA, DNES A ZÍTRA

Co je charita?

Diecézní charita Brno, Oblastní charita Břeclav je **nestátní nezisková organizace**.

Její **posláním** je služba milosrdné lásky církve bližnímu v nouzi bez ohledu na jeho příslušnost k rase, národnosti, vyznání a politickou příslušnost. Na základě hodnot křesťanské lásky k bližnímu a vědomí lidské důstojnosti nabízí pomocnou ruku těm nejpotřebnějším - lidem, kteří se sami o sebe nemohou postarat, ať již v důsledku stáří, fyzického či duševního

handicapu nebo nepříznivých sociálních podmínek. Charita zároveň usiluje, aby vůči lidskému utrpení a nouzi nezůstávala lhostejná celá společnost. Diecézní charita Brno, Oblastní charita Břeclav vyvíjí činnost především v oblasti sociální a zdravotní péče, tuzemské i zahraniční humanitární pomoci a v podporování základních lidských práv a svobod.

Charitativní činnost v břeclavském regionu začala pod vedením České katolické charity

Praha projektem „Ošetřovatelská služba“ v prosinci 1991. Díky kvalitní práci pracovníků došlo k rozšíření klientely z města Břeclavi do blízkého okolí. Vznikl nový projekt Charitní ošetřovatelská služba, včetně hospicové péče v domácnostech. Po skončení činnosti Okresního ústavu sociálních služeb od 1. 4. 1993 vzniká Charitní pečovatelská služba a od 1. 7. 1997 zahajuje provoz Stacionář a domovinka Hustopeče, který svoji činnost ukončil v květnu 1998. Příchodem nového ředitele byl vypracován projekt Centrum prevence drogových závislostí v Břeclavi a poradenství. Kontaktní centrum zahájilo činnost 1. 1. 1998.

Projekt „Sociálních služeb“ svoji činnost zkušebně zahájil v roce 1999, a to provozní dobou dva dny v týdnu. Služby klientům byly hrazeny z prostředků Oblastní charity Břeclav.

Charita jako organizace se úspěšně podílela na humanitární pomoci občanům v oblastech postižených povodněmi v ČR. Největším rozvojem prošla charita v letech 2000 - 2002. Byl zahájen provoz Azylového domu pro matky s dětmi v nouzi. V období povodní už fungoval projekt „Dobrovolnické centrum“.

Charitní ošetřovatelská služba

Ošetřovatelská služba je nestátní zdravotnické zařízení, které poskytuje zdravotní péči ordinovanou praktickým lékařem nebo ošetřujícím lékařem v nemocničním zařízení. Ošetřovatelská péče je hrazena zdravotními pojišťovnami a provádí ji 10 zkušených zdravotních sester s citlivým přístupem ke každému klientovi. Naordinované výkony poskytuje tak, aby pacient mohl zůstat ve své domácnosti a nemusel být hospitalizován.

Principy zařízení: rovný, individuální přístup bez rozdílu vyznání, rasy, sociálního postavení, dle zdravotního stavu pacienta.

Charitní pečovatelská služba

Pečovatelská služba poskytuje seniorům a osobám se zdravotním postižením pomoc, která jim umožní zůstat co nejdéle ve svém sociálním prostředí. Služba se provádí v domácnostech klientů.

Služba je poskytována dle individuálního přístupu. Přizpůsobuje se přáním a zdravotnímu stavu klienta. Je poskytována všem občanům ČR bez rozdílu rasy a vyznání.

Pečovatelská služba je poskytována dle Zákona o sociálních službách č. 108/2006 Sb. Ceny za jednotlivé úkony jsou stanoveny vyhláškou č. 505/2006 Sb. Klient za poskytnutou službu platí dle ceníku služeb. Obce, s nimiž máme uzavřenou smlouvu o poskytování péče, ji finančně podporují. Dále vytváříme projekty na získávání dotací z Ministerstva práce a sociálních věcí a z Jihomoravského kraje.

(převzato z internetových stránek Oblastní charity Břeclav – www.charitabreclav.cz)

Pečovatelská služba v Lanžhotě

K počátkům pečovatelské péče v Lanžhotě patří Ludmila Boltvanová, která nejdříve služby poskytovala jako pracovnice obecního úřadu – od 1.6.1993 do 30.6.1997. Od 1.7.1997 do 1.5.2004 jako pracovnice Oblastní charity Břeclav. O rozvoz obědů se starala Jana Šenková, placena byla obecním úřadem. S paní Boltvanovou službu vykonávala ještě Šárka Valíková. L. Boltvanová službu obětavě vykonávala 11 let. Při službě potřebným nehleděla na oddych a čas. Službu upřednostňovala před všemi svými aktivitami.

V současné době poskytují tyto služby v Lanžhotě tři pracovnice – Jana Krásná, Jana Šimková a na poloviční úvazek Alena Bienová. Pomáhají při osobní hygieně, při podávání jídla a pití, zajišťují dovoz jídla, nákupy, úklid, praní a žehlení prádla, autem zajistí doprovod k lékaři, na úřady a podobné pochůzky. **Jana Krásná** pracuje jako pečovatelka od

ledna 2003 a o své práci říká: „Začátky pečovatelské služby v Lanžhotě nebyly vůbec lehké, nebylo žádné zázemí, paní Boltvanová prala doma, obědy se rozvážely na kole. Zvláště v zimě to bylo doslova o zdraví. V rozvozu obědů nastal obrat k lepšímu, když k tomuto účelu obecní úřad půjčoval auto. Také získáním kancelářských prostor v areálu na Šlajsi se trochu zlepšily podmínky pro různé přípravné práce. Bylo to ovšem mimo obec a cesty za klienty se uskutečňovaly na kole, takže to byl dobrý záběr pro naši fyzičku.“

Jana Krásná má svou práci ráda. Se svými klienty vychází velmi dobře, za těch 5 let jí někteří doslova přirostli k srdci, navázala blízké, téměř rodinné vztahy, mnohé doprovázela i ve smrti. Nevzpomíná si na nějaké nepříjemné zážitky, převažují ty dobré, někdy i humorné.

A co by si přála do budoucna? „Jsem maximálně spokojená a nevím, co víc bych si spolu s ostatními pečovatelkami ve službě měla přát. Máme krásné prostory v Domě s chráněnými byty, auto na rychlejší spojení s klienty a rozvoz obědů, opravdu nevím o ničem.“ Na otázku jaké jsou první zkušenosti s obyvateli Domu s chráněnými byty s úsměvem říká, že některým chybí kantýna. Někteří si prostě bytový

dům pletou s nemocničním zařízením. Obyvatelé baví společné setkávání, posezení, kulturní vyžití. Uskutečnilo se již setkání se starostou, místostarostou a další se připravují.

K práci charity patří také pořádání Tříkrálových sbírek, proto zde vzpomeneme i tuto akci. **Dobročinná akce Tříkrálová sbírka je největší dobrovolnickou akcí u nás a v celostátním měřítku se uskutečnila v lednu 2008 již poosmé.** Výtěžek sbírky je určen především na pomoc nemocným, handicapovaným, seniorům, matkám s dětmi v tísní a dalším sociálně potřebným skupinám lidí a to zejména v regionech, kde sbírka probíhá. Nejméně desetina výnosu sbírky je každoročně určena také na humanitární pomoc do zahraničí. Na břeclavském okrese se letos vybralo 1 456 968,- Kč. A zde musím zdůraznit, že se Lanžhot má čím chlubit, protože v letošním roce se u nás vybralo nejvíce peněz – **83 450,- Kč**, na druhém místě byly Hustopeče s 81 150,- Kč, třetí Velké Bílovice – 80 341,- Kč a Břeclav byla v pořadí čtvrtá – 76 028,50 Kč. Jana Krásná říká, že to bylo pro ni velké překvapení, myslela si, že to bude po všem tom zdražování rozhodně méně než loni, kdy se u nás vybralo 75 000,-Kč. Pro porovnání si uvedme zpětně další roky:

2006 – 72 250,- Kč, 2005 – **100 000,- Kč**, 2004 – 40 298,50 Kč, 2003 – 15 340,- Kč, 2002 – 13 422,- Kč. V roce 2000 a 2001 u nás sbírka nebyla. Na sbírky se vydávají koledníci se zapečetěnými pokladničkami, pokud jsou to děti, musí být v doprovodu dospělých. Kolik dospělých koledníků je, tolik je pokladniček. V Lanžhotě letos koledovalo 100 koledníků – 39 dospělých s 39 pokladničkami a 61 dětí, které byly rozděleny do skupinek s dospělými. V roce 2007 bylo 81 koledníků, 34 dospělých a 47 dětí.

Od letošního roku byla u nás založena také místní farní charita. Proč, na to jsem se také zeptala Jany Krásné, která má o charitní činnosti největší přehled. „Z peněz, které se vyberou na Tříkrálové sbírce, je možné čerpat finance

na různé sociální projekty a na to právě musí být zřízena místní farní charita, která o dotace může žádat. Bylo by škoda nevyužít této možnosti. U nás se uvažuje v tomto roce o zřízení klubu maminek s dětmi, na který by bylo možné žádat dotaci z této sbírky. Zakládajícími členkami místní charity jsou Helena Svačinová, Zita Straková a Božena Kořínková.“

Příspěvek končím poděkováním Janě Krásné za všechny podané informace a s přáním, aby se všem pečovatelkám dařilo vykonávat svou zásluhou službu v pohodě, dobré náladě a s hřejivým pocitem u srdíčka, že udělaly něco dobrého pro potřebné spoluobčany.

Jaroslava Bartošová

STUDNA

Když jsem byl malý ptáček, okřídlený sněním,
slétl jsem jednou stařečkovi na klín.
Objal mne, řekl, že mu modrým nebem voním,
kvítečkem všitým navrch starých halin.

Stařečku, já bych raději byl v poli studnou,
ke které budou chodit lidé s žízni!

**To by tvá volba byla jenom napůl snahou,
vždyť ani lehké není někdy pít z ní!**

**Víš, ptáčku, těžší než studnou být, vyzděnou z kamene,
je chránit žíznivým čistotu jejího pramene!**

Stařečku, čujte, ale na něco jste ještě zapomněli! **Že by? Na co myslíš ty, který jsi nás dal do básně?** Třeba na to, že čistotu pramene může chránit jenom ten, kdo sám má čisté ruce a duši! **V tom ti dávám za pravdu; a musí k tomu navíc v srdci nosit nebojácnou lásku a věrnost k pravdě, svobodě a právu!** Ano, bez toho se neobejde, ale musí také počítat s tím, že když se Zlo třeba jenom na čas stane silnějším než Dobro, než on sám, může mu ty ruce utnout a duši uvrhnout za mříže poroby.

Věřu tak, i toto se ochráncům studen a jejich čistých pramenů v chodu světa stává. Myslíte tedy, že by bylo lepší mu jeho přání rozmluvit? **Probůh, jen to ne! Jak dlouho by lidstvo vydrželo žízni?** Takže jsem nepochybil, když jsem napsal svou báseň o studni? **To vůbec ne, k pochybení může dojít pouze u těch, kteří ji nepochopí.** A co ti dětští ptáčci, mají se stále rodit do takových snů a přání? **Kdyby ne, láska by ztratila smysl...**

Jož. Uher

Dům jako domov

Říká se, že cesty osudu jsou nevyzpytatelné. Je to pravda, soudě podle sebe. Vždyť kdykoliv jsem v minulosti jezdil z rodných Hrušek, kde jsem také bydlel, do Lanžhota na návštěvu k bratru Janu Vlašicovi, co měl za ženu Stázku (jejich dcera Boženka se vdala za Tondu Hrubého a syn Jožka se oženil s Boženkou Hostinovou), kde by mne napadlo, že před Vánocemi roku 2007 se ta moje osudová cesta stočí do Lanžhota na trvalo. Coby už pětáosmdesátiletého vdovce.

S manželkou jsme vychovali čtyři děti. Dcerka Věrka se přivdala do rodiny Jožky Tučka-Špačka z Komenského ulice. Když jsem před pěti roky ovdověl, zůstal jsem, sužován zdravotními potížemi, v bytě hrušecké bytovky sám. Od provdaných a oženěných dětí dost daleko. A tak jakmile se v Lanžhotě blížila

dostavba budovy s názvem Dům s chráněnými byty a bylo dáno na vědomí, že se v něm mohou o ubytování ucházet i tak řečení „přespolňáci“, přemluvily mne dcery Hana s Věrkou, abych toho využil. Uposlechl jsem je a dnes mohu povědět, že svého rozhodnutí nelituji.

Vybral jsem si pokojík ve druhém poschodí, s výhledem na tak zvaný „Holišták“, ale za jasného počasí i na Břeclav, Pálavu, ba dokonce i na rodné Hrušky, které ze srdce a mysli vyhostit nemohu. Vždyť osud učí člověka smířovat se i se ztrátami bolestivějšími.

Jsem moc vděčný vedení města Lanžhot a těm, kteří moji žádost posuzovali, že mi ubytování v Domě s chráněnými byty umožnili. I díky neobyčejné ochotě a pozornosti pracovníků Charity, dvou Jan a jedné Aleny, zrají ve mně pocity, jaké poznáváme tam, kde byl náš domov, kde se cítíme jako doma.

Pravda, všichni v *Domě* jsme teprve na začátku, ještě jsme se ani pořádně navzájem nepoznali, ale věřím, že postupem času a prostřednictvím nějakých těch společných besed, kdy už bude *Dům* zcela zaplněný, dosáhneme toho, že ač různí a „odbarkád“, se staneme jednou velkou rodinou, která si bude umět různé problémy řešit k oboustranné spokojenosti.

Jen tak se nám stane Dům s chráněnými byty domovem.

Věřím tomu.

Michal Vlašic (31.1.2008)

ZAPOMENUTÁ VELKÁ TRAGÉDIE

Hned předznamenám, že se sám za sebe stydím, že jsem její loňské (2007) **tři staleté výročí** přešel bez povšimnutí, ač tolikrát jsem před tím při své publicistické činnosti na ni upozorňoval. A dával podnět k instalování pamětní desky na zdi naší radnice, která by nám i budoucím pokolením tuto hrůznou událost jako jisté **memento** připomínala, tak jako jiné pamětní desky nebo sochy vztahující se k jiným tragédiím.

Jakou místní tragickou historickou událost mám na mysli?

Díky, zdůrazňuji **díky PhDr. Rostislavu VERMOUZKOVÍ**, vedoucímu autorského kolektivu, který sepsal knihu **LANŽHOT - příroda a dějiny**, vydané Muzejní a vlastivědnou společností v Brně ve spolupráci s JZD Československo-korejského přátelství v Lanžhotě v roce 1983, **nikdy bychom my, obyčejní lanžhotští občané, nepoznali historii naší obce do takové šíře a hloubky**, jak nám to umožnili její autoři a především jmenovaný prof. Vermouzek.

V kapitole IV., nazvané **Lanžhot do konce**

války třicetileté, mimo jiné uvádí toto, cituji: **Proti císaři Leopoldu I. povstali zase Uhři, tenkrát pod vedením Františka II. Rákocziho. Vojska vzbouřenců opanovala jihovýchodní část Uher a Slovensko, odkud vpadla roku 1703 na Moravu...(...) Dne 18. března 1707 pronikl k Břeclavi Rákocziho podvelitel Očkaj a zle tu se svými vojáky hospodařil. Očkajovci vyplenili Lanžhot, zapálili faru, mučili faráře a zavraždili devět obecních starších: rychtáře Ondřeje Petrlu, Vavřína Mikuliče, Jana Šestáka, Pavla Kuboviče, Martina Šestáka, Jana Hostinského, Pavla Bosňáka a Josefa Kořínka.** (konec citace)

Vnímáme dostatečně, byť s odstupem tří set let, hrůznost tohoto zločinu v té míře a v tom významu, jak bychom takovou hrůzu chápali, pokud by k ní došlo řekněme v průběhu konce druhé světové války (fronty) ze strany nacistů? Dlužili bychom těmto obětem pomník-památ-ník? Nepochybuji o tom, že ne!

Devět statečných našich dávných předků, rychtář a obecní starší (dnešní starosta, rad-ní či zastupitelé), zastřeleni nebo kdoví jak ubiti-povražděni, údajně proto, že nechtěli vydat Očkajovcům obecní pokladnu, ale mohlo tomu být i jinak, zahynuli před třemi stoletími. Pochováni byli se vši určitostí na nejstarším lanžhotském hřbitově, který se rozprostíral kolem kostela. A jak se tento hřbitov v první

polovině devatenáctého století rušil a někteří pohřbení byli „přestěhováni“ na druhý hřbitov, v místě dodnes existující bývalé obecné školy, těla všech povražděných se už dávno změnila v prach a z jejich náhrobních dřevěných křížů nezbyly ani třísky!

Já však jednu z nich stále cítím zabodnutou ve svém svědomí jako výčitku všech zavraždě-ných, jejichž jména dokonce známe, a tak je docela možné, že někteří jejich potomci žijí mezi námi (!!!); v jejich výčitce je jejich bolest z našeho zapomínání! Jako by se nás už jejich obět netýkala! **Ale cožpak neříkáme, že takové oběti, takové zločiny nelze nikdy zapome-nout, že jejich memento je nadčasové?**

Souhlasíme-li, kdy to potom dokážeme skut-kem, jímž by bylo zřízení a odhalení pamětní desky, tragédii a její oběti zaznamenávající? Jsou tisíce obcí a městeček a měst, kde se pa-mětními deskami a sousošními udržují vzpomín-ky na tragédie, jímž se ta, kterou jsem se v tom-to článku snažil připomenout, určitě vyrovná.

Vstanou-li díky pamětní desce ti, které před třemi stoletími povraždila horda Očkajovců, jakoby z mrtvých, obrazně, mezi nás současné i mezi pokolení příští, pověst našeho města tím jenom získá!

Divili bychom se, kolik lidí si projevů tako-vé úcty k předkům váží...

Jož.Uher

JAK SI VEDE KNIHOVNA

Statistika za rok 2007:

Knihovní fond celkem	19 447
Z toho beletrie	13 456
Naučná literatura	5 991
Přírůstky	720
Úbytky	391
Počet registrovaných čtenářů	448
Z toho do 15 let	136
Počet návštěvníků knihovny	6 088
Počet návštěvníků internetu	1 311
Z toho nezaregistrovaných	121

Výpůjčky celkem	21 962
Z toho naučná literatura dospělým	4 520
Beletrie dospělým	13 495
Naučná literatura dětem	675
Beletrie dětem	3 272

Meziknihovní výpůjční služba – knihovna dostala 49 požadavků, z toho bylo kladně vyří-zeno 45. Jeden požadavek dostala knihovna od jiné knihovny a tento vyřídila kladně.

Z výměnného fondu Městské knihovny Břeclav bylo půjčeno 279 knih.

Knihovna uspořádala 24 vzdělávacích akcí pro školu.

Počet výpůjček na 1 obyvatele za rok 2007 je 6 knih (5,88).

Za knížky jsme vydali

v loňském roce 108 542,- Kč.

Za poplatky vybírané v knihovně

j jsme získali 44 887,- Kč.

BŘEZEN S LANŽHOTSKOU KNIHOVNOU

Přestože již 11 let se ministerstvo informatiky snaží v březnu propagovat více internet, naše knihovna se k této akci - Březen měsíc internetu – nepřipojí, ale vrací se k propagaci knihy a knihovny jako celku. Tím nezmenšujeme význam internetu, který je velkým vynálezem v informačních technologiích 20. století. O tom, jak důležité je číst a vyhledávat informace nejenom z internetu, který nemá být hlavním zdrojem, ale doplňkem k jiným dokumentům, už toho bylo napsáno dost. Já jsem se také už dříve ve zpravodaji na toto téma vyjadřovala, takže o tom už řeč nebude. V době, kdy vyjde náš zpravodaj, budou již některé akce za námi. Nejdříve umožníme zapomnětlivým čtenářům vrátit vypůjčené dokumenty bez pokuty. V prostorách knihovny bychom rády uspořádaly zajímavou výstavu, o které vás budeme informovat prostřednictvím kabelové televize. Tradičně uskutečníme literární besedy

Důležité upozornění čtenářům: Z důvodu zdražení poštovního nebudeme od 1. 4. 2008 posílat 1. písemná upomínky. Zašleme je pouze elektronicky tomu, kdo nahlásí svou el. adresu. Posílat poštou budeme až 2., 3. a 4. upomínku. Poplatky zůstanou stejné, takže po uplynutí 33 dnů zaplatí čtenář 5,- Kč – bez upomínky, po 62 dnech 10,- Kč – bez

a knihovnické lekce pro školáky. Také bychom chtěly navštívit Dům s chráněnými byty a seznámit jeho obyvatele se službami knihovny. Jako hlavní akci nabízíme – **ČTENÁŘEM NA ZKOUŠKU**. V době od 17. do 28. března umožníme novým zájemcům o registraci v naší knihovně **půl roku zdarma**.

Závěrem několik knižních novinek:

Hrnečku, vař – velká česká hrníčková kuchařka pro snadné a rychlé vaření a pečení.

Vojna není kojná – autor Miroslav Podveský o knize říká: „Kdykoliv jsem se po letech setkal s přítelem, kamarádem či známým a poseděli jsme někde v kavárně nebo v restauraci, téměř vždy došla řeč na léta strávená na vojně.“ Rozhodl se přiblížit vojnu šedesátých a počátku sedmdesátých let dnešním mladým mužům, kteří vojnu nepoznali, a zároveň zážitky připomenout i těm, kteří podobné prožili.

O čem vypráví má duše – autorka Eva Maláňková vypráví příběh své dcery, která zemřela na rakovinu.

Moje křížová cesta – Vladimír Komárek přibližuje svou tvorbu, ale také různé osobnosti vzpomínají na něj.

Za dalšími zajímavými knihami se přijďte podívat do naší knihovny.

Těší se na vás

Jaroslava Bartošová a Božena Benešová

upomínky (nebo el. poštou), po dalších 14 dnech písemná upomínka 20,- Kč, po dalších 14 dnech písemná upomínka 30,- Kč, po dalších 14 dnech písemná upomínka 50,- Kč. Po této době následuje doporučený dopis starosty města – poplatek 100,- Kč.

J. Bartošová

Kouzlo knihy

*Když hlásky se mísí
a zbaběle běží
ten slabikář kdysi
louskával jsem stěží*

*Při té slovní bídě
nejdou slova krotká
takže v první třídě
i já býval kokta*

*Později ale přec
pochopil jsem věty
Už nebyl jak slepec
nevidoucí světy*

*Zprvu ještě spoře
chudobě navzdory
poznával jsem moře
nebetyčné hory*

*Vzlétával jsem k výškám
bez perutí moci
a to díky knížkám
čteným ve dne v noci*

*Nejsem na pochybách
jak to tenkrát bylo
V těch báječných knihách
dobro vítězilo*

Jožka Tureček

SBĚRATELKA

Lidé mají různé zájmy a koníčky a jedním z nich je i sběratelství. V jednom ze zpravodajů jsme se už zmiňovali o sběrateli motýlů. Nyní vám představíme pro změnu sběratelku. Paní Margitu Adamovou hodně lidí zná jako bývalou učitelku a také „pejskařku“, která pravidelně, dvakrát denně, doprovází svou jezevčici po Strážích a okolí.

„Je to již hodně přes 30 let, kdy jsem měla „nastřádáno“ několik svatebních oznámení. První byla mých bývalých spolužaček ze základní, pak střední a vysoké školy. Něčím mne zaujala, a tak jsem je odložila a postupně k nim přidávala další – žáků a žákyň, kolegů z práce, známých. Tak vznikl základ mé sbírky. Mohu říci, že je to koníček velmi zajímavý. Vypovídá

hodně o době a jejich možnostech. Dnes mám už přes 800 oznámení. Nejstarší je z roku 1947, pak 1955 – v té době byla oznámení jednoduchá, výtvarně a tvarově nevýrazná. Často se opakovaly náměty, oznámení si byla hodně podobná.

Svatební oznámení se hodně liší také krajově – zatímco v Čechách byla méně zdobená, tak tady na jižní Moravě mnozí z vás určitě znáte oznámení zdobená ornamenty a někdy také fotografiemi snoubenců. V 60. – 70. letech byla svatební oznámení již pestřejší – často zdobená černobílými fotografiemi květin, figurálními nebo dekorativními motivy, texty měly různá výtvarná zpracování.

Porevoluční doba znamenala obrovský obrat, přímo neslýchaný, jak ve výtvarném, tak v tvarovém pojetí svatebních oznámení. Nejenže se návrhům věnují různé agentury, ale i samotní snoubenci mají prakticky neomezené možnosti co do tvarů, tak i výtvarného pojetí – od naivní kresby, přes zakomponované fotografie, např. z dětství apod. Protože jsou neomezené možnosti pro snoubence, tak mám ve své sbírce někdy skutečné unikáty – např. kolega si sám navrhl několikabarevný grafický list a sám uskutečnil i jeho provedení, ojedinělé je svatební oznámení na ručním papíře, jiný pár snoubenců si nechal udělat oznámení ve třech barevných provedeních i s dalšími odlišnostmi pro svatební obřad. Zajímavé je i svatební oznámení po 60 letech – diamantová svatba. Perlou sbírky je svatební oznámení profesionálních tanečníků, kteří si jej sami navrhli a pak nechali provést do podoby leporela, které

se skládá z fotografií z jejich soukromí, tanečních vystoupení apod. Ve sbírce mám nejvíce oznámení českých, pak následují slovenská, ale

mám také oznámení vietnamské, německé, rakouské, anglické, americké, česko-švýcarské, česko-maďarské, česko-řecké. Pozoruhodné je oznámení bruselského úředníka – Čecha, který si bral bruselskou úřednici – Chorvatku, proto je text český, chorvatský a anglický. Jak jsem se již zmínila, do 90. let minulého století se svatební oznámení moc nelišila. Dnes jsou výtvarně i tvarově neomezená. Moje největší oznámení má rozměr 21 x 30 cm, nejmenší 5,5 x 7 cm. Velmi si cením svatebního oznámení atletky Martiny Darmovzalové, nyní již Šestákové, lanžhotské rodačky, které mi závidí jeden sběratel.“

Sbírka paní Adamové je opravdu velmi zajímavá. Mne osobně nejvíce zaujala oznámení netradiční, která si vymysleli, někdy i nakreslili, sami snoubenci. Ale to už záleží pouze na vkusu, co se

komu líbí, co upřednostní. Přeji paní Adamové, aby se její sbírka stále rozrůstala a aby získala hodně unikátních a zajímavých svatebních oznámení.

Margita Adamová a Jaroslava Bartošová

VYHLÍŽENÍ

*Na ruské stepi vítr trávu vlní,
tak jako přízrak stáda koní bez kopyt.
U čela s dlaní žena zrak si cloní,
po řasách do líc vrásek stéká slzí třpyt.*

*Pod uzlem šátku v hrdle místo pláče,
až z dálav srdce s balalajkou píseň zní...
A obzor jako zbitý karabáčem,
svou barvou krve staré oči naplní.*

*Tak mladý, švarný byl, když na koni jel do boje!
Daleko na obzoru stále vidí jeho siluetu...
Teď stébła trav k ní smutně znějí jako hoboje.
Nikdy se nedoví, kde dávno zemřel v jednom lazaretu!*

***Vzpomínky jako unavená stáda koní,
tesknota v její duši zpátky v čase honí...***

In memoriam těch, kteří byli a jsou toho hodni. I na lanžhotském bitevním poli v dubnu 1945 bylo takových nesrovnatelně mnohem více než těch, kterým by možná Ježíš jako Maří Magdaleně odpustil, leč my k tomu často nemíváme jeho sílu. A to žijeme oproti tam těm

časům v blahobytu a na takovém kontinentě Evropy, na kterém ač panuje mír, Zlo dál rabuje, loupí, znásilňuje a vraždí. Na půdě, v níž se v prach rozpadly kosti těch, kteří si mysleli, že umírají za lepší svět...

Jož. Uher

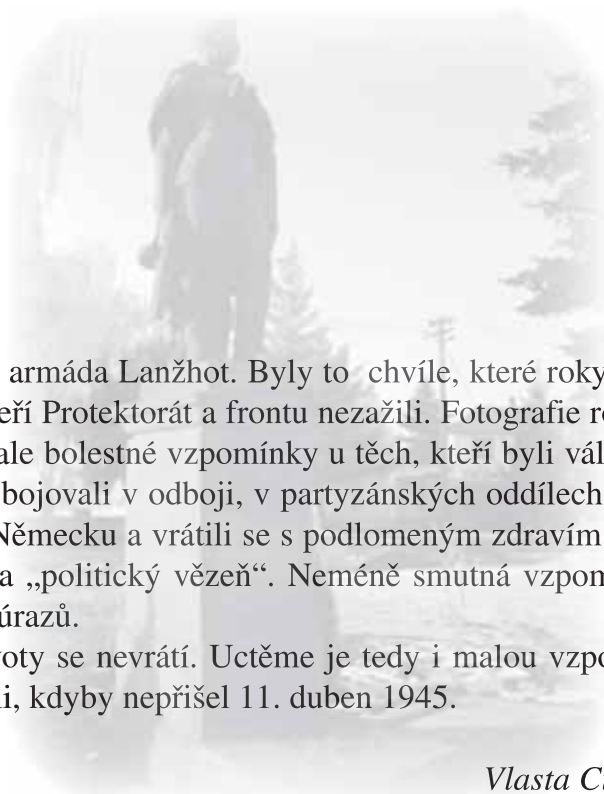
Díky vroucí tobě armádo Rudá,
zpívá ti náš lid i rodná hruda,
od sněžných Tater, z hvozdu Šumavy,
tobě, armádo, letí pozdravy.
(R. Horáková)

Nezapomínejme...

Před 63 lety, 11. dubna, osvobodila Rudá armáda Lanžhot. Byly to chvíle, které roky ztrácejí ostré hroty a jsou těžko vysvětlitelné těm, kteří Protektorát a frontu nezažili. Fotografie rozbitých domů a poničené přírody pomalu žloutnou, ale bolestné vzpomínky u těch, kteří byli válkou jakkoliv postiženi, zůstávají. Naši spoluobčané bojovali v odboji, v partyzánských oddílech, řada se jich nevrátila, byli i na nucených pracích v Německu a vrátili se s podlomeným zdravím. Většině se nedostalo satisfakce, zůstala jen průkazka „politický vězeň“. Neméně smutná vzpomínka na frontu zůstala v trvalých následcích těžkých úrazů.

Domy se postaví, příroda obnoví, ale životy se nevrátí. Uctěme je tedy i malou vzpomínkou vděčnosti, někdy i kvítkem. Kde bychom byli, kdyby nepřišel 11. duben 1945.

Proto – nezapomínejme...

Vlasta Ciprysová

TATAŘI NEPOCHODILI

Alespoň ne v Lanžhotě. Tenkrát k žádné tragedii nedošlo, byť celolánový grunt Jury Bači a domky Šimona Tesaře a Macka Slámy lehly popelem.

To byl podzim roku 1663, kdy jižní Moravu zaplavili divocí Tataři (ve skutečnosti Mongolové). Prof. Vermouzek v knize LANŽHOT o tom píše:

V Lanžhotě tehdy pozorovali kraj ze Stráží a střežili přechod přes Moravu pod městečkem u Brodského. Jeden z tatarských oddílů však pronikl přes řeku Moravu z Uher do Rakous, obsadil Rabensburk, přešel přes Dyji a objevil se nečekaně v Lanžhotě. Lanžhotští se však nezalekli, „retovali“ se

na hřbitov, který byl tehdy kolem kostela, a ukryti za jeho zdí tak silně na Tatary stříleli, že se nájezdníci dali na útěk a zanechali v městečku mnoho zajatých lidí a dobytka.

Při loňských (2007) výkopových pracích blízko sakristie, byla odhalena část hřbitovné zídky stavěné z cihel. Před sto lety se na témže místě našly i lidské kosti, pozůstatky do hrobu pohřbeného neznámého už lanžhotského občana z časů, kdy se ještě na hřbitově pochovávalo.

A kde na podzim 1663 dostali Tataři „výprask“...

- er -

Co nového ve Svazu tělesně postižených

V sobotu 1. března se konala výroční schůze Svazu tělesně postižených. Tato organizace patří mezi neaktivnější v Lanžhotě. Přes nepříznivé počasí se sešly dvě třetiny členů, většinou důchodového věku. Schůzi s přehledem řídila paní Petrlová. S činností za uplynulý rok všechny seznámila předsedkyně paní Polachová. Měla se čím pochlubit – zdařilé akce k různým příležitostem, výlety do přírody, perfektně připravené zájezdy. Nemalý podíl na financování těchto akcí má i město. Potlesk byl zasloužený.

Už tradičně se výroční schůze zúčastnil i starosta pan František Hrnčíř. Pozorně jsme sledovali jeho slova, co se v Lanžhotě poda-

řilo udělat – a nebylo toho málo.

Zodpověděl všechny dotazy a vydržel na schůzi po celou dobu.

Protože tato schůze byla i volební, byl zvolen nový devítičlenný výbor ve složení: Anna Benadová, Martin Horák, Helena Tinková, Růžena Brantalíková, Marie Petrlová, Marie Uhrová, Marie Trubačová, Anna Bartošová a Ludmila Šindarová. Odstupujícímu výboru patří poděkování a novému hodně elánu do práce pro druhé.

Vlasta Ciprysová

MALINOV

Brzo po skončení druhé světové války přišli lanžhotští komunisté s naprosto vážným návrhem, aby byl Lanžhot (ta nářečová zkomolenina německého Landshut) přejmenován na **MALINOV**, a to na počest generála Rudé armády Malinovského, jehož vojska Lanžhot za velkých obětí dobyla. V knize LANŽHOT je o tom tato zmínka: **Na základě přípisu Okresního národního výboru v Hodoníně se na lanžhotském národním výboru jednalo o změně**

názvu obce. Návrh na Malinov neprošel, a tak si Lanžhot ponechal dosavadní název. (Zlín to štěstí neměl, čistokrevně německý název Gottwaldov nikomu nevalil...) A stejně prý v tom zamítnutí Malinova měl mít prý „prsty“ ten „všivák Bábíňák“, jak mi jednou ve slabé chvílce prozradil jeden z navrhovatelů soudruh M.B.

Je to tak: my, lidé, jsme stále chybující i blbující...

- ulka -

REGION PODLUŽÍ

Stalo se

V uplynulých dvou měsících se Region Podluží prezentoval v rámci společné expozice Regionu Slovácko na veletrzích cestovního ruchu v Brně (Regiontour 10.-13. 1.), Bratislavě (Slovakiatour (18. 1.), Praze (Holiday world (15. 2.). V Brně, kde jsme měli vlastní prezentační pult, jsme slavnostně zahajovali celý veletrh (CM Slovácko ml.) a během dne účinkovaly děti ze souboru Pomněnka z Tvrdonic za doprovodu CM Přemysla Líčeníka.

V neděli veletrh ukončovaly mažoretky z Moravské Nové Vsi. Mnoho návštěvníků brněnského veletrhu nás ujišťovalo, že se v létě na Podluží určitě vypraví. Pro tyto účely obdrželi přehled ubytování, stravování, vinařství a nezbytný kulturní kalendář s upozorněním, aby sledovali aktualizaci webových

stránek Regionu. Podluží bylo prezentováno i velkou krojovou figurínou.

Na veletrzích v Bratislavě a Praze již pro naši prezentaci nebyl vyčleněn tak velký prostor, i stánek Slovácka byl menší než v Brně. Přesto nechyběly naše propagační a informační materiály. Předpokládáme, že v případě zájmu vinařů, by bylo možné fyzicky prezentovat vinařství z Podluží i na těchto dvou veletrzích.

Chtěli bychom touto cestou poděkovat vinařům za věnování vzorků vín pro potřeby veletrhu. Věnovaná vína byla odbornou i laickou veřejností shledána jako výborná. Veškeré propagační materiály byly rozebrány.

V pátek 1. února se v Kulturním domě v Prušánkách uskutečnil již **5. ples Regionu Podluží**. Organizačně se na přípravě plesu podíleli pracovníci OÚ a asistentka manažera svazku. K tanci a poslechu hrála DH Večerka z Hlohovce a CM Verbuňk z Prušánek. Nechyběla bohatá tombola, slavnostní latinsko-americké předtančení v podání žáků ZŠ Prušánky a tanečního kroužku z Hodonína. Ples byl jako celek přítomnými velmi chválen.

Rady starostů se uskutečnily ve dnech 8. 1. (Moravská Nová Ves), 5. 2. (Starý Poddvorov) a 26. 2. (Lužice). Dne 12. 2. v Týnci proběhla členská schůze, kterou slavnostně zahájila vystoupení CM Přemysla Líčeníka a DNS Pomněnka Tvrdonice.

Připravujeme

IV. regionální přehlídku dětských souborů na Podluží. Tentokrát se uskuteční 5. dubna 2008 v Kulturním domě v Týnci. Začátek bude ve 14 hodin, zúčastní se celkem asi 220 dětí s doprovodem. Kromě souborů regionu vystoupí jako host folklorní soubor při MŠ Stará Břeclav.

Cyklistický výlet „**Otvírání jara na Podluží**“ odstartuje v pátek 25. 4. v půl deváté dopoledne v Lužicích, bude ukončen v 15 hodin v Moravské Nové Vsi. Trasa povede přes obce Dolní Bojanovice, Starý a Nový Poddvorov, Prušánky - Nechory, Josefov.

10. května 2008 proběhne **Přehlídka mužských sborů Regionu Podluží**, kterou letos organizačně zajišťuje obecní úřad Lužice.

Martina Polachová

REGION PODLUŽÍ OPĚT KOULEL

Již 8. ročník turnaje Regionu Podluží v kuželkách **O holbu starosty města Lanžhot** byl odstartován 19. února. Ve svazku obcí je v současné době 14 obcí. V červnu 2007 přibyla Ladná. Ne všechny obce se turnaje zúčastnily. Proč? Někomu nevyhovoval termín, někdo zapomněl..., někdo neměl prý koho postavit.

No, nevím. V začátcích to bývala spíš legrace, šlo, a i dnes by mělo jít hlavně o to, aby se obce sešly na neformálním poli, pobavily se. Při sportovním klání často sklouzne toto setkání k rivalitě, kdy ten, kdo se necítí na extra výkony, se raději nezapojí. O to více si ceníme těch, kteří na to nehledí a jdou do boje, protože štěstí

je vrtkavé a vždy se může přiklonit i na tu stranu, kde se to ani nečeká. A kdo měl štěstí v letošním roce? Ze 14 obcí se turnaje zúčastnily: Týnec, Josefov, Ladná, Hrušky, Prušánky, Tvrdonice, Moravský Žižkov, Lanžhot a Kostice. Do finále 26. 2. postoupily z prvního dne Týnec, Josefov a Ladná a z druhého dne Prušánky, Lanžhot a Tvrdonice. Favoritem bývají pravidelně Prušánky, které hrají kuželkářskou ligu, ale přestože naše družstvo pravidelně netrénuje, domácí prostředí dělá své, a tak se rovněž stává nebezpečným soupeřem a favoritem. „Chtěli jsme porazit sousední Prušánky, že porazíme i Lanžhot, to jsme nečekali,“ vyjádřili se josefovští hráči. Rozdíl byl opravdu nepatrný, takže nám velká „holba“ unikla opravdu jen o vlasek. Klání skončilo a pro příští rok plánujeme více tréninků, abychom nebyli zaskočeni více připravenými družstvy.

Celkové výsledky:

1. Josefov 333 kolků
 2. Lanžhot 331 kolků
 3. Prušánky 312 kolků
 4. Týnec 266 kolků
 5. Tvrdonice 259 kolků
- Ladná nepřijela.

Nejllepším jednotlivcem se stal

Stanislav Esterka s počtem 94 kolků, hrající za družstvo Josefov, těsně v závěsu s 92 kolky byl náš starosta.

J.B.

Důchodci se činí i ve sportu

Parta důchodců hraje v kuželně hospody „U Bartošů“ kuželky již více jak deset let. Majitelé i hosté hospody jsou již na to zvyklí a považují to za samozřejmost.

Začněme tedy od začátku. V roce 1997 se „novopečení důchodci“ Antonín Ciprys, Jaroslav Ciprys, Ladislav Polách, Jan Kořínek, Jaroslav Šesták, Miroslav Rampáček a František Gajda pod vedením tehdejšího starosty obce Tomáše Polacha dohodli, že nechtějí žádné

důchodcovské hole, ale že začnou přiměřeně sportovat. Hraní kuželek se jim zalíbilo a rozhodli se, že každé první úterý v měsíci v 17 hodin se pravidelně sejdou k přátelskému posezení a při tom si zahrají kuželky. Docházka jednotlivých členů je vzorná do dnešních dnů a neúčast byla a je vždy jen z důvodu nemoci. Mírek Rampáček jezdí na tato setkání až z Prahy, kde má trvalé bydliště. V roce 2001 musel pro nemoc odstoupit František Gajda, a tak v následujícím roce jej vystřídal „novopečený důchodce“ Ladislav Gajda.

Od začátku hrajeme podle „Pravidel kuželkářského sportu“ a o všech hrách je vedena po-

drobná evidence výsledků. Hraje se na 60 hodů, a to 30 hodů do plného stavu kuželek a 30 hodů je dorážková. Postupem času se zvyšuje i úroveň hraní a je dosahováno výsledků srovnatelných s aktivními hráči. Na 60 hodů dosáhl nejlepšího výkonu Antonín Ciprys, který srazil celkem 237 kolků. Do plného stavu kuželek srazil na 30 hodů nejvíce Ladislav Gajda, a to 165 kuželek. Na 30 hodů dorážky jsou doposud nejlepší Antonín Ciprys a Ladislav Polách, kteří srazili po 84 kuželkách. V letošním roce majitel kuželny Břetislav Osička provedl celkovou renovaci technického vybavení

kuželny, a tak věříme, že se podaří dosažené výsledky ještě překonat.

Pro zpestření hry bylo sehráno i několik přátelských utkání se zástupci obce Prušánky. Přestože mezi hráči z Prušánek bylo i několik aktivních hráčů, byla utkání vyrovnaná se střídavým vítězstvím. Tato utkání se hrála střídavě v Lanžhotě a Prušánkách a byla vždy spojena s přátelským posezením. Např. v minulém roce se utkala sedmičlenná družstva, kdy naše družstvo srazilo 869 a družstvo Prušánek 835 kuželek.

Rok 2006 a 2007 byl současně i rokem oslav dožitých sedmdesátin jednotlivých členů, takže všichni členové mají již přes 70 let, jedině Ladislav Gajda má 67 let.

Většina z nás má určité potíže se zdravím, přesto věříme, že chuť a nadšení pro hru kuželek nám vydrží ještě mnoho let.

Tímto článkem chceme vyzvat ostatní důchodce, aby neseseděli doma, ale scházeli se spolu a při tom i trochu sportovali. Nemusí jít vždy jen o hraní kuželek, ale je řada i jiných zájmových a sportovních disciplín, např. jízda na kole, turistika a další, které se dají v důchodu provozovat.

Za „kuželkáře“ Ladislav Gajda

HRA KRÁLŮ V LANŽHOTĚ

Je to nejmenší sportovní oddíl, který provozuje svou činnost pod hlavičkou TJ Sokol Lanžhot. V současné době má 10 členů. Soutěžíme v okresním přeboru, kde jsme se v minulých letech umístili na čtvrtém místě. Před námi byli zástupci Břeclavi, Mikulova a Hustopečí.

Snažíme se také o výchovu svých nástupců. V současné době chodí do šachového kroužku šest žáků naší školy. Scházíme se pravidelně každý týden ve středu v 15 hodin na Šlajsi. Kroužek je bezplatný. Kdo z dětí by měl ještě zájem, má možnost kdykoliv přijít. Naš šachový

oddíl provozuje svou činnost přes dvacet let.

Na závěr bych chtěl připomenout některé členy, kteří hráli šachy v Lanžhotě v dřívějších letech a dnes už nejsou mezi námi.

Byli to: Oldřich Uher, Michal Bartoš, Antonín Ošťádal, Otakar Soukup, Josef Ondryška, Jan Drobilič, Ladislav Čekal.

Ing. Svatopluk Adámek

Novinky z florbalu

Florbalový oddíl letos prožívá zlomovou sezónu. S mládežnickými týmy už se rozrostl na téměř 100 hráčů. Velkým krokem dopředu bylo založení družstva starších žáků. Jedině tak totiž můžeme i v budoucnu konkurovat ostatním týmům, už nestačí vychovat více méně náhodně jednoho hráče za rok z řad žáků základní školy. Je potřeba koncepčně a systematicky pracovat s mládím. Bohužel, těžko hledáme podporu ze strany Sokola a města. Proto veškeré náklady spojené s hraním soutěže ČFbU hradí rodiče dětí. Naši žáci se do sezóny rozjížděli pomalu, postupně se ale zlepšují. Mají za sebou základní

část, ve které soupeřily týmy z Jihomoravského kraje. Nyní hrají nastavbu o konečné umístění a utkávají se i s týmy ze Zlínského kraje. Z mého pohledu probíhá sezóna podle předpokladů. Pokud budou kluci pokračovat ve stejných výkonech nadále, máme se v budoucnu na co těšit.

Družstvo žen má ve druhé lize velice těžkou pozici. Jako jediný nováček v soutěži byly holky ze začátku pouze otloukánkem. Není se ani čemu divit, vždyť se musí měřit s týmy jako je Havířov, Lipník apod. Nyní už střílí pravidelně branky a s týmy z dolní poloviny tabulky hrají vyrovnané zápasy, kde rozhodují maličkosti.

Zlepšení od začátku sezóny je markantní.

B tým letos působí v jihomoravském přeboru mužů. Nepodává sice tak vyrovnané výkony jako loni, přesto mu patří třetí místo v tabulce. Ztráta na druhou pozici není velká, proto se hráči pokusí v závěru sezóny o jedno místo nahoru posunout. Prozatím byla problémem stabilita sestavy kvůli častým zraněním hráčů.

A tým prožívá v jihomoravské

lize nejpovedenější sezónu v historii a bojuje o postup do 3. ligy. Na čele tabulky se s velkým

náskokem osamostatnily čtyři týmy, které bojují o postup. Mezi nimi je i náš A tým. 3. liga je pro hráče velkou motivací.

Závěrem bych rád dodal, že nerozumím některým názorům, které slyším z jistých kruhů. Florbal má v Lanžhotě budoucnost, stejně jako v celé ČR. Žijeme přece v zemi

<PG>

PRAVDA O LANŽHOTSKÉM FOTBALE

Ida tadyma aj tadyma, totkáj aj netotkáj, ptali se mne postupně tři fanusové lanžhotského fotbalu, jestli jsem článek s názvem **Pravda o lanžhotském fotbale** napsal já. Odpověděl jsem, že ne. Při sazbě a grafické úpravě stránek v tiskárně, jak mi později vysvětlila redaktorka Jaroslava Bartošová, jméno autora bylo neúmyslně vynecháno. Bohužel, paní redaktorce to bylo velice líto a autoru se dodatečně omluvila a omluvu lze spatřovat i v této mé poznámce.

Ani ne tak obyčejný článek, jako spíše velmi zasvěcené a o fakta opřené **pojednání o současnosti lanžhotské kopané**, vypracoval předseda

a trenér fotbalového oddílu TJ Sokol **Jožka Jirava**. Napsal to dobře a upřímně. Otevřeně a pravdivě. Lépe bych to nesvedl. Už nepatřím mezi ty, kteří mají lanžhotský fotbal jako na dlani a pod drobnohledem.

Jen poznámku na závěr: **Vysokou úroveň lanžhotského fotbalu v jeho 86leté historii nevytvářely peníze, ale oproti širokému okolí nadprůměrné množství přirozených a mimořádných fotbalových talentů od samotné kolébky jejich potěru. Tato líheň v lanžhotském fotbalovém rybníce může být už delší čas pojata do tak zvané Červené knihy ohrožených druhů. O strom, kterému sama půda nesvědčí, se můžeš starat jak chceš, plodů jeho se nedočkáš!**

Ale čekat, že cokoliv vyrostе bez naší starosti, to je ta nejhorší volba...

Jož. Uher

FANUSKY

Snad neuškodí vysvětlení, že slovo v nadpise znamená totéž co náruživá stoupenkyně čehokoliv, nejčastěji ta, která fandí určitému druhu sportování, třeba fotbalu, jako tomu bývalo v případě lanžhotských fanusů a fanusek.

Možná si někteří čtenáři zpravodaje ještě pamatují na můj článek o lanžhotské fanusce z let třicátých minulého století, paní Sýkorové od Kyjovky. Zachytil jsem v něm i text písničky, kterou ona a její kamarádky zpívaly pro povzbuzení lanžhotským fotbalistům, jimž se západem dnes už nevídaným fandily.

Nedávno mne navštívil někdejší vynikající lanžhotský fotbalista i atlet (skok do výšky) Jara HOLOBRÁDEK, aby mi podal důkaz o tom, že paní Sýkorová a její parta fanusek nebyla v historii lanžhotské kopané jedinou, která své fandění projevovala i pěvecky.

Jara mi povyprávěl o své 87leté tetičce Holobrádkové, s nevyčerpatelnou vitalitou žijící v Břec-lavi, která bývala v mládí taktéž velkou fanuskou lanžhotských kopálistů. A dokonce Jaru naučila i té jejich fotbalisty povzbuzující písničky. Zde je její text:

*U Kocandů na rožku
před kostickým mostem,
když zahrajú na buben,
su tam prvním hostem.*

*Chodijú tam mládenci
s ulízanou hlavou,
abych jim prokázala
svoji lásku žhavou.*

*Já su veselé lanžhotské děvče,
pokřtěné vodou z Moravy,
pro lásku žiji, pro fotbal také,
a pro nic neznám únavy!*

1929

Mít u lajny takové fanusky, do jisté míry odpovídající dnešním tak zvaným roztleskávačkám, to by se nám to, kluci, kopalo, co?

Pro mladé generace vysvětlení na závěr: u Kocandů byla hospoda, která měla poslední název U Škápíků. Hrával se v ní hojně lanžhotský jazz. Ale čím měli ti mládenci hlavy ulízané, to nevím. Nevím, jestli to „cenzura“ propustí, ale tam v těch dávných letech to nemávaly fanusky ze strany některých mamiček a hlavně stařenek nijak lehké. Prý jim bylo vyhubováno asi i takto: Vy nehaňby jedny, chodíte sa dívat, jak sa chaloňom hongajú ...! Pardon, ale co je lidské, není mi cizí...

- ulka -

Rybářské legendy a pravdy

Do paměti mojí generace, jako jedné z posledních, bylo vloženo mnoho příběhů o bosorkách, hažúrech a jiných nadpřirozených bytostech. Patřil k nim samozřejmě i hasrman, a když už byla o něm řeč, nezapomínal vyprávěč ani na ryby, kte-

rých bývávalo pod Lanžhotem ve vodách tekoucích i stojatých tolik, co třeba škeblí, pijavic či kordů.

V rybářských příbězích dominoval pochopitelně král všech šupináčů – **sumec**, v dialektu **somíc**.

Jeden obr z nich, když ho naložili na vůz s dřevěnými bočnicemi, tak je údery ocasu zdemoloval na třísky, jiný se nevešel do prasečího koryta a třetí převrhl rybáře s loďkou čajkou jako velryba koráb.

Na tyto už vlastně legendy jsem si vzpomněl, když jsem se v týdeníku MF PLUS začel do článku **Konec slaného černého zlata?**, který pojednává o dramatické situaci kolem jeseterů a vyzy velké, vybíjených kvůli černému kaviáru.

Dověděl jsem se mimo jiné, že jeseteři patří k druhu ryb, jejichž předkové před miliony let plavali s dinosauiry, nebo že Kaspické moře je domovinou posledních několika stovek kusů vyzy velké, která je největším druhem jeseterovitých ryb a zároveň i největší známou sladkovodní rybou planety. Lze prý najít jedince přes osm a půl metru dlouhé.

Taková pětmetrová vyza váží zhruba tunu!

Ovšem nejpřekvapivější informací v článku byla pro mne pasáž, o kterou se chci podělit i se čtenáři zpravodaje. Píše se v ní toto, cituji:

Na naše území vyza vzácně pronikala do dolní Moravy (asi naposled byla ulovena dva metry dlouhá vyza v Lanžhotě roku 1916). V letech 1951 – 52 se obrovská vyza údajně zdržovala v Dunaji naproti Palkovičovu. Konec citace.

Byla ulovena...dvoumetrová. Kdo ví, jakým způsobem a kdo měl to štěstí. Psáno o tom není a ústní podání pominulo...

Současné naše rybáře takové štěstí už nečeká.

Vždyť vyzy mají na kahánku v domovině, ze které se vydávaly do světa, v tom roce 1916 třeba až k nám...

- ulka -

VANDALIZMUS KVETE DÁL

V loňském 3. čísle zpravodaje jsem psal o nově zbudovaném dětském hřišti a na závěr článku žádal občany, aby si všimli projevu vandalizmu a pomohli nám tím udržet hřiště v dobrém stavu. Bohužel, už na konci podzimu někdo zcizil závěsné houpačky a lana na šplhání, později byly zlomeny dva nově vysázené stromky a na jaře někdo prokopl stěnu domečku, rozbil lavičky a rozlámал šplhací tyč. Svědci tohoto řádění se nenašli, a tak nám zbývá jediné řešení, dětské hřiště oplotit. Pracovníci obce při té příležitosti opravili oplocení kolem celého areálu. Za několik dní však objevili v zadní části nové díry a také množství bombiček od plynu do zapalovače, který tam chodí nezletilá mládež čichat. Jsou to pak oni, takto posílení, kdo ničí, na co přijde? Městská policie Břec-lav dostala instrukce, aby se více zaměřila na kontroly areálu, ale nemůže tam být stále a také nemůže suplovat výchovu a kontrolu dětí za rodiče. Především je by mělo zajímat,

co jejich ratolesti odpoledne a večer dělají a za co utrácení kapesné. A jestli si někdo myslí, že se jedná jen o děti z takzvané problematických rodin, tak by se velmi divil. A co udělá rodič, který je upozorněn, že jeho dítě bylo viděno ve skupině mladých „čichačů“? Bere to jako pomluvu, protože svému dítěti věří. Vážení rodiče, znáte to staré a dobré pořekadlo – důvěřuj, ale prověřuj?

Když píšete o vandalizmu, tak se zde musím také zmínit o lidské nevšímavosti. Nedávno prý skupina žen pozorovala děti, které ničily automobil a vůbec je nenapadlo, aby to někde ohlásily. Už několikrát jsme vyzývali občany, aby byli všímaví, aby nahlásili jakýkoliv vandalizmus, kterého jsou svědky. Když nechcete přímo volat policii na čísle 158, můžete přijít na městský úřad a nahlásit to tam. Chápu, že zasáhnout přímo se můžete bát, aby se útok

neobrátí proti vám, ale nechat řádění bez povšimnutí by se také nemělo. Jak pak můžeme bojovat proti vandalizmu v našem městě? Jen povídáním o tom, jak je to hrozné, jaká ta dnešní mládež je? Vždyť to, co se stalo sousedovi, nebo na veřejném prostranství – dětském hřišti se příště může stát mně, v mé zahrádce, na mém autě, na mém domě. Nemyslíte?

J. Bartoš

Velikonoční tradice v české kuchyni

Ve znamení medu

Čtvrtek byl předposledním dnem půstu. Jedla se zelenina, luštěniny, sušené ovoce. Zvláštní význam měl med, ale nesměl být kupovaný, nýbrž darovaný. Jedlo se pečivo pomazané medem. Medem se mazaly jidáše, obřadní velikonoční pečivo z kynutého těsta ve tvaru bochánků či spirál. Říkalo se, že točenice z pruhů těsta připomínají provaz, na kterém se oběsil zrádný Jidáš.

Velikonočním jídlem byla také sladká kaše s medem. Někde se jedla jako postní oběd, ale byla zároveň tradičním pokrmem chudých, který dostávali na Zelený čtvrtek od své vrchnosti. Sváteční dobročinnost byla rozšířená v 16. – 18. století, kdy se v panských kuchyních vařilo i pro několik tisíc lidí. Tyto zvyklosti zakázal až Josef II. na konci 18. století.

Po skončení půstu se vrátily kuchařky k vaření masa i sladkého pečiva. Hodně se v jídelníčku objevují vejčička a jarní byliny, které bylo možné v jarní době natrhat. Téměř všechna velikonoční jídla obsahovala vejce a používalo se jich hodně, asi i proto, že slepice začínaly po zimě znovu snášet. Nejstarším doloženým velikonočním pečivem je mazanec. Nebýval však vždycky sladký, původně se připravoval ze sýra a vajec, někdy z tvarohu, později se plnil uzeným masem či slaninou. Teprve od konce 18. století se pekly mazance ze sladkého těsta s rozinkami. Vždycky měl ale podobný tvar jako dnes, kdy se mu říká také bochánek.

Mazanec (bochánek)

500 g polohrubé mouky, 100 g cukru a jeden

vanilkový cukr, 120 g másla nebo rostlinného tuku, 3 žloutky, 40 g droždí, vlažné mléko, lžička mletého fenyklu a anýzu, špetka soli, rozinky.

Těsto se připravuje tužší a před vykynutím se ještě zpracovává na vále. Pak se do něj přidají rozinky a znovu se zpracuje na vále. Pěkně kulatý mazanec se usadí na vymaštěný plech a ještě se nechá kynout. Potře se žloutkem, posype sekanými mandlemi nebo ořechy, nůžkami nastříháme křížek a asi na půl hodiny vložíme do vyhřáté trouby. Při pečení se někdy povrch mazance zakrývá pergamenem nebo alobalem, aby nezískal příliš tmavou barvu.

Z obyčejného mazance lze vytvořit výtvarné

dílko – pruh těsta po obvodu může být stočený a malý ptáček z těsta sedí na vrcholu bochánku.

Velmi oblíbený bývá také beránek. Beránek je jedním ze symbolů Velikonoc. Je hodně zpráv, které o něm mluví jako o obřadním jídle,

ale nedá se vždy rozeznat, kdy se jednalo o pečivo a kdy o pečené maso.

Tvarohový beránek

Nepečete každý rok beránka? Tak toho z tvarohu musíte vyzkoušet, je vláčný a jemný!

200 g tvarohu, 4 vejce, 60 g hrubé mouky, 120 g rostlinného tuku, 180 g cukru, vanilkový cukr, 50 g ořechů, 1 prášek do pečiva, čokoláda, rozinky.

Všechny cukry a tuk umícháme do pěny, přidáme tvaroh, tuhý sníh z bílků, mouku smíchanou s práškem do pečiva, rozinky, posekanou čokoládu a mleté ořechy a zlehka promícháme. Připravené těsto vlijeme do vymazané a vysypané formy na beránka. Upečeme ve středně vyhřáté troubě. Vychladlého beránka posypeme moučkovým cukrem.

Za feudalismu jedli lidé maso mnohem méně než dnes a často ho připravovali právě o svátcích. Jehněčí patřilo ve většině oblastí k běžným jídlům, zejména na jaře, kdy se prováděly probírky stád ovcí. Podávalo se i kůzlečí nebo telecí, často v úpravách s vejci a zelenými bylinkami včetně kopřiv. Pekly se různé nádivky, které se jedly teplé i studené. Jednou z tradičních je nádivka zvaná hlavička, protože se původně připravovala z telecí hlavy. Jinde jí říkali sekanka, sekanina, zlatá buchta...

Velikonoční nádivka

Ve smetaně nebo mléce se rozšlehají žloutky s trochou soli, muškátovým oříškem, špetkou pepře a zázvoru a tato směs se nalije na žemle. Když se dostatečně vsákne, přimíchá se nadrobno nakrájené vařené maso. Jeho výběr může být různý, používá se uzený bok a kousek libového

uzeného jako základ, k němu se přidá vařené maso podle možností, vepřové, kuřecí, ale také vnitřnosti. Pak se přidají jarní bylinky a především mladé kopřivy, oprané nejprve ve studené vodě, potom spařené vřelou slanou vodou a jemně nasekané. Všechno se dobře promíchá a nakonec přidá tuhý sníh z bílků. Pak se nádivka už jen do červena upeče ve vymaštěném a strouhankou vysypaném pekáči.

(Suroviny podle chuti a podle toho, jak jste velká rodina – zhruba 1 veka, ½ kg masa, 4 vejce)

(Alena Vondrušková: České zvyky a obyčeje)

Seznámila jsem vás s tradičním velikonočním vařením hlavně v Čechách. Kromě receptu na beránka jsem vše vypsala z výše jmenované knihy. O tradičních velikonočních pokrmech z našeho blízkého okolí jsem se nedověděla nic. Neměla jsem na to ani moc času. Možná jsem vás trochu inspirovala, i když různých receptů je všude plno. Takže si na Velikonoce uvařte a upečte hlavně to, co nejvíce chutná vašim blízkým.

J.Bartošová

TOTOŽNOST SLOVÁCKÉ SVATBY ZJIŠTĚNA

Ve čtvrtém (vánočním) čísle loňského zpravodaje LANŽHOT jsem uveřejnil svatební fotografii. V textu, který ji doprovázel, jsem sobě i čtenářům položil několik otázek, např. či to byla svatba, ve kterém roce, kdo koho na ní pozná mimo těch, které jsem vyjmenoval (můj otec Jožka Uher-Uhřík, Joska Šesták, Jan

Uher-Šlízek, otcův bratr František...).

Kdybych byl tušil, jakou ostudu svými otázkami utřím, snad bych se byl ani nepoptával. Odpověďmi mi „za uši“ daly moje sestřenice **Ludmila Dubská-Kubíková a Luba Vojtů-Kubíková**, v mluvě lidu lanžhotského kdysi **Jarmičky od kamenného kříža v Nádražní**

ulici k závorám. (Mají ještě bratra Jendu.)

Jejich odpovědi zní takto: **vyfotografovaná slovácká svatba se konala 6. května 1925 o desáté hodině dopolední v Lanžhotě.** (Viz. fotokopie možná prvního svatebního oznámení v obci uplatněného!)

Ženichem byl kancelářský příručí československých stáních drah JANOŠ KUBÍK, tehdejší lanžhotský stárek, a nevěstou LUDMILA – Lidka UHROVÁ – Uhříčka. Byli to naši rodiče...“ Dodám, že věrné manželství trvalo 33 let, až do roku 1958, kdy můj strýček (jeho žena byla sestrou mého otce) Janoš zemřel na zhoubnou nemoc mlád 57 let.

Informace mých sestřenic pokračují: **Nejstarší družičkou byla BARBORA UHROVÁ – Fabiška z Nové ulice a mládcem JAN ČERNÝ – Hajný. Důležitou roli družby**

sehrál PAVEL PYSKATÝ, později statkář v Senici na Slovensku. U jeho nohou na zemi sedí chlapec ANTONÍN MAYER, syn starosty Antonína Mayera, známý to lanžhotský režisér sokolských divadelních představení.

Dodávám: mezi dětmi našli bychom i osmiletou nevěstinu sestru Rozárku, později lidovou skladatelku Rózku, provdanou Horákovou.

Je to až neuvěřitelné, ale podle mého zjištění, na světě a tedy mezi námi žije ještě možná jediná účastnice této velkolepé slovácké svatby: **moje sestřenice Ludmila Ondryšková, rozená Uhrová (Plňka) z Kradlova, která se loni v říjnu dožila devadesáti let!**

Jedna fotografie a co všechno jsme se z ní dověděli!

- JUR -

„Š E N G E N“

Co to bylo slávy a jáсотu nad tím, že si „odfčílka“ můžeme vandrovat bez pasů Evropou křížem krážem. Pravda, nám starším se před listopadem 1989 o něčem takovém ani jen nesnilo, ale pozor, na menší šengenský výšlap jsme si mohli vyjít už v pětačtyřicátém minulého století. Fakt!

V knize LANŽHOT si o tom můžete přečíst toto: **V říjnu 1945 se místní národní výbor v Lanžhotě svým podpisem připojil k memorandum národních výborů v jihomoravském pohraničí, které žádaly naši vládu, aby při**

mírových jednáních požadovala připojení oblasti Moravského pole a celého pohraničního dolnorakouského kraje k jižní Moravě.

Rakušané měli kliku, nevyšlo to. Ani neví, o co přišli, třeba o poznání, co jsou to JéZéDé, anebo pohraniční či zakázané pásmo směrem k Vídni! Hle, jak je člověk schopný v stáří, marnosti plný, zlehčovat i zhumorňovat na smrt vážné věci!

A ani si přitom neuvědomuje, díky čemu tak činit může **a smí!**

- ulka -

Přestřižení pásky při slavnostním znovuotevření hranic mezi Moravou a Slovenskem 20. prosince 2007.

PODĚKOVÁNÍ

S dojetím ještě jednou děkuji vám všem, kteří jste mi blahopřáli k mým narozeninám osobně stiskem ruky, políbením, dárky a připitkem, ale stejně upřímně i písemně poštou, nebo telegraficky, ba taktéž prostřednictvím Rádia Jih, rozhlasů Brno či Proglas a našeho lanžhotského kabelového TV studia! Věřím a vím, že v pozadí všech vašich přání bylo i uznání vši mé tvorby a poděkování za ni. To vše s životností určitě delší než kytky a květiny, kterými jste k mé potěše přizdobili můj nový domov. Nedovedete si snad ani představit, jak bych byl rád, kdyby všechnu tu vaši blahopřejnou a díkuvzdejnou pozornost viděli Jožka Uhřík a Růžena Štajarka, moji rodiče, kteří mi dali na

Popeleční – škaredou středu v roce 1933 život. A s ním i to, bez čeho bych nebyl tím, čím jsem... Děkuji Vám!

Nesmůžeme po čase odešlém, radujme se z toho, který nám jde ještě vstříc!

Jožulka Uher

Vysílat? Nevysílat?

Po odvysílání některých zábavných pořadů v naší kabelové televizi jsme se doslechli o spoustě negativních reakcí ohledně kvality těchto pořadů. Ano, máte pravdu. Co tedy dělat? Nevysílat? Pořady byly natočeny amatérskou technikou, se kterou není možné docílit vyšší kvality. Do budoucna uvažujeme o zakoupení kvalitnější techniky, ale stále půjde víceméně o amatérské záznamy. Kdybychom chtěli mít profesionální záznamy, museli bychom pozvat profesionály a to si opravdu nemůžeme dovolit. To by se pořady pěkně prodražily! Co tedy dělat? Vysílat? Nevysílat? Rozhodli jsme se, že

pokud bude záznam nekvalitní, raději jej neodvysíláme. Poradit vám můžeme: pokud vám to zdraví dovoluje, chodte na tyto akce osobně. Tak máte zaručeno, že je uvidíte kvalitně, na živo.

*Za kolektiv pracovníků kabelové televize
Jaroslava Bartošová*

ZPRAVODAJ NA DOBRÉ CESTĚ

Vzrůstající poptávka po našem zpravodaji a jeho obliba svědčí mimo jiné o tom, že ti, kteří se podílí na jeho tvorbě,

zvolili dobrou cestu, aniž by se podbízelí nějakými senzacemi, jako tomu bývá u bulvárních

tiskovin. Jako pravidelně čtený se zakotvuje ne toliko do lanžhotských čtenářů, ale i do těch tak zvaných přespolních, ke kterým je zasílán jejich lanžhotskými příbuznými nebo známými.

Tak třeba až z Prahy se o našem zpravodaji vyjadřuje ve svém dopise pan **Jiří Kratochvíl** takto, citujeme:

„V Praze každá městská část vydává jednou do měsíce šesti až osmistránkový barevný Zpravodaj ve formátu A4 nebo větším. Obecní úřad ve Slabcích vydává ročně 6 čísel ve formátu

A4 o osmi černobílých stranách. Zpravodaj je zadarmo a je dopravován obyvatelům až do poštovní schránky. Ve Zpravodaji jsou informace všeho druhu, v Praze doplněné např. inzercí. Samozřejmě, úroveň provedení novin v Praze je daleko lepší než ve vesnici Slabce. Znáám také Zpravodaj, který vydává městský úřad v Rakovníku. Přibližně formátově a obsahově stejný jako v Praze, ale černobílý. Rakovník má myslím kolem 20 tisíc obyvatel. Za zpravodajem LANŽHOTA však pražské a rakovnické tiskoviny mají daleko. Cena vašeho zpravodaje je směšná, je to v podstatě také zadarmo. Provedením (nejsou to vlastně noviny, ale časopis) a obsahem nemůže pražský nebo rakovnický Zpravodaj vašemu časopisu konkurovat. Struč-

ně a výstižně řečeno: váš zpravodaj si čtenáři po přečtení uchovají, pražský a rakovnický Zpravodaj po přečtení zahodí. K vašemu zpravodaji jen např. ve městě je asi hodně Bartošů a Uhrů, krásné kroje, technika stavění vysoké máje, program vašich hodů je bohatší než nabídka rakovnických posvícenských hodů, atd.“ Konec citace.

Myslím, že takové renomé potěší i ty naše občany, kteří do zpravodaje nepíší, ale pokud váhají, povzbudí je to snad. **Jít dobrou cestou chce trpělivost, vytrvalost a obětavost. Kdo zpomaluje, vystavuje se nebezpečí zastavení.**

A to i v životě člověka je těžko odvratitelný konec...

- ulka -

To jsme nečekali!

I když jsou již Velikonoce, nedá mi, abych se nezmínil o jedné akci z konce minulého roku. Byla jí obecní zabijačka na dvoře místního muzea spojená s ohňostrojem. Že to byl od starosty dobrý nápad, svědčil plný dvůr muzea lidí, a to, že se po rozdáváním ovaru i svařeném víně jen zaprášilo. Následný ohňostroj pak za-

plnil Náměstí tak, že nás přinutil k povzdechu – kéž by tu bylo tolik lidí i na hodovou neděli. I když se našlo několik škarohlídů, drtivá většina účastníků byla přímo nadšena. To nás zavazuje k zopakování této akce i v letošním roce.

J. Bartoš

VÝSTAVA VÍN 2008

V sobotu 8. března uspořádala ZO ČZS v Lanžhotě pod záštitou MěÚ Lanžhot tradiční výstavu vín. Na výstavě bylo možno ochutnat celkem 378 vzorků vín, z toho 236 vín bílých a 142 vín červených či růžových. Kromě vín ročníku 2007 byl velký počet ročníků starších a stále stoupá počet vín přívlastkových.

Hodnotitelské komise určily nejlepší vína ve 4 kategoriích.

Cenu výstavního výboru za nejlepší bílé víno získal Ing. Petr Čamlík z Břeclavi za víno Rulandské šedé pozdní sběr.

Nejlepším červeným vínem bylo vyhodnoceno víno Vinařství Beneš z Hrušek za odrůdu Caberten Moravia.

Cenu senátora Ing. Jana Hajdy za nejlepší

kolekci vín převzal Josef Uher z rodinného vinařství v Lanžhotě.

Cena starosty města Lanžhot za nejlepší víno z Lanžhota byla udělena Josefu Bartošovi č. 1180.

Podle názoru organizátorů byla výstava úspěšná díky vysoké úrovni vín. Návštěvníci zase ocenili dobré organizační zajištění a celkovou přátelskou atmosféru. Mnozí z nich se už těší za rok na setkání na oblastní výstavě, kde přislíbili účast i hosté ze vzdálenějších koutů republiky, např. z Liberce, Prahy, Bohumína, Pelhřimova, Zlína, Olomouce, Bratislavy, či rakouského Dobermannsdorfu.

Jaroslav Třetina

POSTŘEHY

NEVÍME, CO MÁME

Mnozí z nás již léta necestovali vlakem, a tedy ani neviděli lanžhotskou železniční stanici po její nedávné rekonstrukci. Naše nádraží je určitě jednou z dominant města a bez nadsázky perlou mezi železničními stanicemi této kategorie. Navíc je vzorně udržované v čistotě a úspěšně vzdoruje sprejerům. Sluší se za to poděkovat všem zaměstnancům stanice.

Foto a text: SVANEK

Máme tu éru sprejerů

Stěny a vrata domů našeho města a celé republiky „zdobí“ stále častěji stupidní kresby sprejerů. Vagony vlaků vypadají jako maskované ve válce. Smíříme se s tímto novodobým svinstvem?

Když budeme rezignovat, pak navrhuji obnovit stroze zkrácený název republiky na ČSR – „Česká sprejerská republika“.

Foto a text: SVANEK

Blesková smrt

Takto blesk rozštípal mohutný stoletý strom v naší lanžhotské oboře Soutok.

Text a foto: SVANEK

Nevíte, prosím, kde je Komárnov? Směrovka vám napoví...

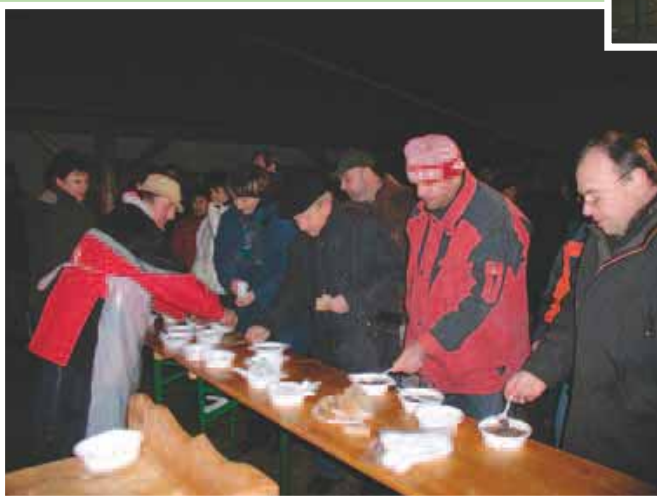
Postřeh J.Uher,

Foto J. Bartošová

Zpravodaj Městského úřadu Lanžhot vychází čtvrtletně v nákladu 850 ks, vydává Město Lanžhot, adresa redakce Náměstí 177, 691 51 Lanžhot, e-mail: urad@lanzhot.cz, tel.: 519 336 107 místo vydávání Lanžhot, odpovědná redaktorka Jaroslava Bartošová, telefon 519 336 794, e-mail: bartosova@lanzhot.cz. Vyhradzujeme si právo na gramatickou úpravu textů. Vyšlo: březen 2008. Tisk z dodaných podkladů: Tiskárna Blažej Pálka, Břeclav. Registrováno Ministerstvem kultury ČR, reg. číslo MK ČRE 11687. Uzávěrka zpravodaje 2/2008 – 30. 5. 2008

To jsme nečekali

Probouzející se jaro – foto J. Tureček